

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

2020.

Broj: 01-02-07-11-2-2135-5/20

Sarajevo, juli 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	13
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	14
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	15
6.1.1	Prihodi i primici	15
6.1.1.1	Prihodi od pružanja javnih usluga	16
6.1.1.2	Prihodi od koncesija.....	17
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	17
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	18
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	19
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	19
6.1.2.4	Kapitalni transferi	23
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	23
6.1.3	Finansijski rezultat.....	24
6.2	BILANS STANJA.....	25
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	25
6.2.1.1	Novčana sredstva	25
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja i plasmani.....	26
6.2.2	Stalna sredstva	27
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	27
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja	29
6.2.5	Popis sredstava i obaveza	30
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	30
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	31
8.	JAVNE NABAVKE	31
9.	SUDSKI SPOROVI	34
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	34
V	PRILOG: KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	35
	Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu	36
	Konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine.....	39
	Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine.....	40

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Kanton)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, konsolidovani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Kantona na 31. 12. 2020. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Dospjele obaveze po Ugovoru o reprogramu obaveza po osnovu kredita Međunarodnog monetarnog fonda – III Stand-by aranžman, u ukupnom iznosu od 9.472.439 KM, nisu evidentirane na pripadajućim pozicijama rashoda i izdataka u izvještajnim periodima na koje se odnose, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH. Navedeno je imalo za posljedicu da je za isti iznos manje iskazan neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (tačke 6.1.3 i 6.2.4 Izvještaja);
2. Potraživanja po osnovu zakupa i prodaje stanova u nadležnosti Ministarstva za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoliša u iznosu od 160.372 KM nisu knjigovodstveno evidentirana, zbog čega su za isti iznos manje iskazana potraživanja u finansijskim izvještajima, što nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.1.2 Izvještaja).

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Kantona u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izvještaje

Ministar finansija Kantona odgovoran je za izradu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomski odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Kantona;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Kantona za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Prilikom izrade i donošenja Budžeta za 2020. godinu nisu ispoštovani rokovi i procedure donošenja Budžeta, a Izmjenama i dopunama nije planirano pokriće ostvarenog deficitta iz prethodnih godina, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačka 5. Izvještaja);**
2. **Dospjele obaveze po osnovu vanjskog duga u iznosu od 9.472.439 KM, kao i obaveze prema korisnicima socijalne zaštite, ne izvršavaju se u skladu s utvrđenim prioritetima, zbog čega nije postupljeno u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2020. godinu (tačke 6.2.3 i 6.2.4 Izvještaja);**

3. Budžetski korisnici nisu sačinjavali periodične finansijske izvještaje, a godišnji finansijski izvještaji nisu dostavljeni Finansijsko-informatičkoj agenciji i Ministarstvu za finansije u utvrđenom roku, što nije u skladu s odredbama Zakona o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde za 2020. godinu i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu u FBiH (tačka 6. Izvještaja);
4. Nabavke radova zimskog održavanja u iznosu od 128.000 KM i bankarskih/finansijskih usluga izvršene su bez provedenih postupaka, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama. Za zajedničke javne nabavke koje je provela Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i zaključila okvirne sporazume sa izabranim ponuđačima ugovorni organi nisu potpisali pojedinačne ugovore, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o provođenju postupka zajedničke nabavke i osnivanje centralnog nabavnog organa i zaključenog Sporazuma o provođenju postupka zajedničke javne nabavke (tačka 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Kantona u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, rukovodstvo Kantona odgovorno je da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Kantona, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 26. 7. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolbarić

Dragan Kolbarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola u Kantonu koji se zasniva na COSO modelu, u skladu sa odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
2.	Potrebno je da Ministarstvo za finansije doneše kantonalne računovodstvene politike i uputstvo o otvaranju posebnih transakcijskih računa, načinu prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora, u skladu sa važećim propisima.	tačka 4.
3.	Potrebno je da rukovodioci svih budžetskih korisnika sačinjavaju izjave o fiskalnoj odgovornosti i dostavljaju ih Ministarstvu za finansije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.	tačka 4.
4.	Potrebno je da Ministarstvo za finansije uspostavi funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva za finansije.	tačka 4.
5.	Tijelo za sprečavanje i borbu protiv korupcije treba da poduzme aktivnosti kako bi svi budžetski korisnici izradili vlastite planove integriteta u skladu sa Akcionim planom za borbu protiv korupcije.	tačka 4.
6.	Prilikom izrade, donošenja i izvršavanja budžeta dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.	tačka 5.
7.	Periodične i godišnje finansijske izvještaje sačinjavati na propisan način i dostavljati ih Ministarstvu za finansije i Finansijsko-informatičkoj agenciji u utvrđenim rokovima, u skladu s odredbama Zakona o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	tačka 6.
8.	Potrebno je da budžetski korisnici koji ostvaruju vlastite prihode donesu pravilnike o vrsti vlastitih prihoda, načinu i rokovima raspodjele, u skladu sa Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, kao i načina i rokova raspodjele vlastitih prihoda.	tačka 6.1.1.1
9.	Poduzeti aktivnosti na uspostavi registra koncesionih ugovora, vršenju nadzora nad ispunjenjem finansijskih prava i obaveza iz ugovora o koncesiji i izvještavati o realizaciji ugovora o koncesijama, u skladu s odredbama Zakona o koncesijama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.	tačka 6.1.1.2
10.	Potrebno je da Vlada Kantona poduzme aktivnosti na donošenju Zakona o plaćama i naknadama zaposlenih u organima vlasti Kantona i usklajivanju platnih razreda i koeficijenta za radna mjesta s odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH i Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH.	tačka 6.1.2.1

11.	Ocenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi Kantona i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.	
12.	Uredbu o radnom vremenu u kantonalnim organima uskladiti sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.	tačka 6.1.2.1
13.	Propisati jasne i mjerljive kriterije za vrednovanje projekata tekućih transfera neprofitnim organizacijama, kao i dokumentaciju o ispunjavanju kriterija, s ciljem objektivnog bodovanja i rangiranja projekata.	tačka 6.1.2.3
14.	Potrebno je da Ministarstvo za finansije i pravosudne institucije poduzmu aktivnosti kako bi se knjigovodstveno evidentirane poslovne promjene na depozitnim računima pravosudnih institucija vršilo u okviru Glavne knjige trezora, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 6.2.1.1
15.	Potraživanja po osnovu naknada od iznajmljivanja i prodaje stanova u vlasništvu Kantona knjigovodstveno evidentirati i poduzimati sve zakonom propisane radnje radi naplate potraživanja, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o načinu i uvjetima prikupljanja i utroška namjenskih sredstava sa podračuna Kantonalnog stambenog fonda.	tačka 6.2.1.2
16.	Potrebno je da budžetski korisnici Vladi Kantona blagovremeno predlažu programe rada i programe utroška sredstava, prate naplatu namjenskih prihoda i primitaka i da izvještavaju o utrošku.	tačka 6.2.3
17.	Dospjele obaveze po dugoročnim kreditima iskazati na odgovarajućim pozicijama kratkoročnih obaveza, rashoda i izdataka, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 6.2.4
18.	Obaveze po osnovu vanjskog duga i transfera korisnicima prava socijalne zaštite izvršavati po prioritetima utvrđenim Zakonom o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.	tačka 6.2.4
19.	Popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja, kako je predviđeno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	tačka 6.2.5
20.	Potrebno je da ugovorni organi zaključuju ugovore/okvirne sporazume nakon provedenih postupaka zajedničkih nabavki i da prate njihovu realizaciju, u skladu s odredbama Pravilnika o provođenju postupka zajedničke nabavke i osnivanje centralnog nabavnog organa i zaključenog Sporazuma između Vlade i ugovornih organa.	tačka 8.
21.	Direkcija za ceste treba da donosi odluke o pokretanju postupaka, sačinjava tendersku dokumentaciju, ocjenjuje ponude i izvještava o provedenim postupcima javnih nabavki, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	tačka 8.
22.	Potrebno je da Ministarstvo za finansije provede postupak javne nabavke finansijskih/bankarskih usluga u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	tačka 8.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. konsolidovani finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Budžet Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2020. godinu;
 - Zakon o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2020. godinu;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
 - Zakon o državnoj službi u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Zakon o naknadama plaća poslanika i plaćama funkcionera koje bira, imenuje ili čiji izbor i imenovanje potvrđuje Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o koncesijama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Bosansko-podrinjski kanton Goražde je kao federalna jedinica uspostavljen Ustavom FBiH,¹ Zakonom o federalnim jedinicama² i Ustavom Kantona.³ Ustavom Kantona uređeni su organizacija i status Kantona, njegove nadležnosti i struktura vlasti. Kanton ima sve nadležnosti koje nisu Ustavom FBiH izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu utvrđene kao zajedničke. Administrativno, Kanton čini Grad Goražde, općine Foča FBiH i Pale FBiH.

Zakonodavnu vlast vrši Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Skupština), a izvršnu vlast Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Vlada), koju čine premijer i osam ministara. Način rada Skupštine bliže je uređen Poslovnikom Skupštine, a Zakonom o Vladi uređen je sastav i organizacija, kao i druga pitanja od značaja za njen rad.

Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde⁴ utvrđen je njihov djelokrug i uređena su druga pitanja od značaja za njihovu organizaciju i funkcionisanje. Ovim Zakonom uspostavljeno je osam ministarstava, dvije samostalne kantonalne uprave i tri samostalne upravne organizacije. Unutrašnja organizacija kantonalnih ministarstava i kantonalnih uprava i upravnih organizacija uređuje se pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji. Ministarstvima rukovode ministri, a radom kantonalnih samostalnih uprava i upravnih organizacija direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova, kojima je povjeren provođenje kantonalne politike i propisa, osiguravaju se budžetom Kantona, koji na prijedlog Vlade donosi Skupština. Prema podacima iz Registra budžetskih korisnika, iz budžeta Kantona finansira se 37 budžetskih korisnika: Skupština, Vlada, osam ministarstava, tri pravosudne institucije, sedam osnovnih i tri srednje škole, te 14 ostalih budžetskih korisnika (službe, uprave, uredi, agencije).

Budžetom Kantona za 2020. godinu planirano je 893 zaposlenih. Na 31. 12. 2020. godine u Kantonu je 927 zaposlenih. Struktura zaposlenih je sljedeća: ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja (438), Uprava policije (179), ministarstva (127), pravosudne institucije (45), ostali budžetski korisnici (138).

Premijerka Kantona je Aida Obuća, imenovana 26. 4. 2019. godine.

Sjedište Vlade je u Goraždu, u Ulici Prve slavne višegradske brigade 2a.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Kantona za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, sa prekidima, u periodu od novembra 2020. godine do jula 2021. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 1/94

² „Sl. novine FBiH“, br. 9/96

³ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 8/98, 10/00 i 5/03

⁴ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 9/13

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Kantona za 2018. godinu, sačinio Izještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o konsolidovanim finansijskim izještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Kanton je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio je o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskem izještaju. Revizijom je konstatovano da nisu preuzete dovoljne mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preuzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Ministarstvo za finansije uspostavilo je Registar budžetskih korisnika u skladu s članom 3. Zakona o budžetima u FBiH.
- 2) Budžetski korisnici, uz propisane obrasce za unos podataka, Trezoru prilaže i fotokopiju originalne dokumentacije na način propisan Uputstvom o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora.
- 3) Zakonom o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona za 2020. godinu utvrđen je način izvršavanja svih rashoda i izdataka, u skladu s članom 7. Zakona budžetima u FBiH.
- 4) Obaveze po osnovu doprinosa na plaće i iz plaća uplaćuju se uz isplatu plaća, u skladu s odredbama Zakona o doprinosima.
- 5) Izvršena je procjena naplativosti kratkoročnih plasmana, te su na osnovu odluka Vlade Kantona iskњižene nenaplative pozajmice iz knjigovodstvene evidencije.
- 6) Izvršen je povrat novčanih sredstava na Escrow račun i namjenski račun za zaštitu i spašavanje.
- 7) Obračun amortizacije za stalna sredstva kod ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja vrši se u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.
- 8) Neutrošena namjenska sredstva iskazuju se na odgovarajućoj poziciji kratkoročnih razgraničenja, u skladu sa Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolažanja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa trezora.
- 9) U 2019. i 2020. godini Ministarstvo za finansije izvršilo je korekciju finansijskog rezultata za neutrošena namjenska sredstva iz ranijih godina koja nisu bila razgraničena.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Imenovana je Radna grupa za izradu Računovodstvenih politika za kantonalne budžetske korisnike i Trezor, ali do okončanja revizije one nisu usvojene.
- 2) Određeni broj budžetskih korisnika imenovao je koordinator i dostavio Ministarstvu za finansije godišnji izještaj o funkcionalanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Sačinjen je i Godišnji konsolidovani izještaj za Kanton i dostavljen Federalnom ministarstvu finansija. Međutim, ovaj izještaj ne sadrži podatke iz godišnjih izještaja svih korisnika javnih sredstava, što nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.
- 3) Rukovodnici 24 budžetska korisnika sačinili su i Ministarstvu za finansije dostavili izjave o fiskalnoj odgovornosti. Međutim, Ministarstvo za finansije ne vrši provjeru dostavljenih izjava u skladu sa članom 44. Zakona o budžetima u FBiH i članom 13. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.
- 4) Nisu svi budžetski korisnici koji ostvaruju vlastite prihode donijeli Pravilnike o vrsti vlastitih prihoda, načinu i rokovima raspodjele, u skladu s Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, kao i načina i rokova raspodjele vlastitih prihoda.
- 5) Budžetski korisnici usaglašavaju potraživanja sa dužnicima na 31. 12., u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, dok potraživanja Ministarstva za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoliša nisu evidentirana u knjigovodstvenim evidencijama, te samim tim ni potraživanja starija od šest mjeseci nisu iskazana na poziciji sumnjivih i spornih.

- 6) Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline uspostavilo je pomoćne evidencije za prihode od iznajmljivanja i prodaje stanova, ali potraživanja po ovom osnovu nisu knjigovodstveno evidentirana.
- 7) Ugovori o djelu najvećim dijelom zaključivali su se za određene, konkretne poslove, u skladu s važećim zakonskim i drugim propisima. Međutim, u pojedinim slučajevima ugovori o djelu zaključivani su za redovne poslove, sistematizovane pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji.

Nerealizovane preporuke

- 1) Uspostaviti sistem internih kontrola prema COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.
- 2) Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.
- 3) Prilikom planiranja, sačinjavanja i izvršavanja budžeta dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH.
- 4) Donijeti akt o otvaranju namjenskih računa, kojim bi se utvrdio način planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolažanja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa, otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora Kantona;
- 5) Donijeti podzakonske akte za vođenje registra ugovora o koncesijama i akt o načinu, rokovima i drugim pitanjima vezanim za plaćanja koncesijske naknade, u skladu sa članom 37. Zakona o koncesijama u Kantonu.
- 6) Donijeti Zakon o plaćama i naknadama zaposlenih u organima vlasti Kantona, a platne razrede i koeficijente za radna mjesta uskladiti sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH i Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH.
- 7) Obračun poreza i doprinosa na naknade nastalih temeljem nesamostalne djelatnosti za zaposlenike – članove komisija vršiti na način propisan Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i njihovim provedbenim aktima.
- 8) Utvrditi namjenu sredstava, propisati jasne i mjerljive kriterije za vrednovanje projekata sredstava tekućih transfera neprofitnim organizacijama i subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima, u cilju objektivnog bodovanja i rangiranja pristiglih projekata i transparentne dodjele proračunskih sredstava.
- 9) U skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH izvršiti konsolidaciju transakcijskog računa suda, u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja novčanih sredstava u finansijskim izvještajima.
- 10) Poduzeti aktivnosti u okviru svojih nadležnosti kako bi se obveze prema korisnicima prava socijalne zaštite pravovremeno izvršavale.
- 11) Dospjele obaveze po kreditima iskazivati na odgovarajućoj poziciji kratkoročnih obveza i izmirivati ih u skladu sa otplatnim planom.
- 12) Obaveze za kamate iskazivati na odgovarajućoj poziciji troškova, kako je propisano odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
- 13) Godišnji popis imovine i obveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH s ciljem utvrđivanja stvarnog stanja imovine i obveza, te usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.
- 14) Postupke javnih nabavki provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, postupke započinjati pravovremeno, uz izbor odgovarajućeg postupka, okvirni ugovor planirati i izvršavati za svaku godinu posebno, pratiti realizaciju zaključenih ugovora i u potpunosti provođenjem predviđenih procedura.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Kapitalni transfer Ministarstva za privedu iz vodnih naknada nije realizovan u revidiranoj godini, zbog čega nije izvršena ocjena primjene utvrđenih kriterija.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu date su ukupno 22 preporuka, od čega je šest novih i 16 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2018. godinu (13 nerealizovanih i tri djelimično realizovane).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Kanton u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno, da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu sa važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,⁵ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁶ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁷ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁸

Rukovodioci budžetskih korisnika odgovorni su za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole, u skladu s propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrole u instituciji. Odgovorni su da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruju upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovorni su za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole (u daljem tekstu: sistem FUK-a) u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti u skladu sa standardima interne kontrole.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta za obavljanje poslova i zadataka kod budžetskih korisnika, uređeni su pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji.

Ministarstvo za finansije nije donijelo računovodstvene politike, kako je predviđeno članom 1. stav (3) Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor. Vlada je 20. 1. 2020. godine imenovala Radnu grupu za izradu računovodstvenih politika za kantonalne budžetske korisnike i Trezor, međutim do okončanja revizije nisu usvojene. Također, Ministarstvo za finansije nije donijelo akt o otvaranju posebnih transakcijskih računa, načinu prikupljanja, evidentiranja i raspolažanja sredstvima s posebnih namjenskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora (u daljem tekstu: JRT), u skladu sa važećem Zakonu o trezoru u FBiH.

Revizijom smo utvrdili da značajan broj budžetskih korisnika još uvijek nije imenovao koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, dok su rukovodioci pojedinih budžetskih korisnika za koordinatora imenovali zaposlenike koji nisu iz reda najvišeg rukovodstva što nije u skladu sa članom 7. Pravilnika provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁸ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definije internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

U prethodnom periodu Ministarstvo za finansije poduzelo je značajne aktivnosti na uspostavi sistema FUK-a u ovom Ministarstvu (donesena je strategija upravljanja rizicima, utrađen je registar rizika i mape procesa). Također, organizovalo je edukacije za budžetske korisnike na temu FUK-a i izrade izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Međutim, nismo se uvjerili da su i ostali budžetski korisnici poduzeli dovoljne aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola, a što je obaveza utvrđena i članom 65. Zakona o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2020. godinu. Budžetski korisnici su donijeli određene pisane politike i procedure u cilju uspostavljanja kontrolnih aktivnosti kao jedne od komponenti sistema internih kontrola. S obzirom na to da se u najvećoj mjeri ne vrši identifikacija i ocjena rizika i ne utvrđuju ciljevi programa, iste nisu utvrđene kao odgovor na rizike i da bi se postigli ciljevi korisnika javnih sredstava.

Naši nalazi ukazuju na to da sistem internih kontrola na nivou procesa kod budžetskih korisnika nije adekvatno dizajniran i implementiran, a posebno u dijelu provođenja javnih nabavki i evidentiranja rashoda, izdataka, obaveza i potraživanja u periodu na koji se odnose. S obzirom na to da su u pojedinim slučajevima ugovori o djelu zaključeni za sistematizovana radna mjesta, a naknade članovima komisija, zaposlenicima, nisu imale tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti, kontrolne aktivnosti nisu funkcionalne ni u ovom dijelu.

U skladu s članom 15. stav (1) Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Ministarstvo za finansije sačinilo je Godišnji konsolidovani izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole (u daljem tekstu: FUK) za Kanton i dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija. Ovaj izvještaj obuhvata podatke iz 20 godišnjih izvještaja o funkcionisanju sistema FUK-a koje su sačinili budžetski korisnici (njih 16), dva vanbudžetska fonda, Javno preduzeće „Bosansko-podrinjske šume“ d.o.o. Goražde i Javna zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica Goražde. **Iako smo konstatovali poboljšanje u odnosu na 2018. godinu, kada ove izvještaje budžetski korisnici nisu sačinjavali, Godišnji konsolidovani izvještaj o funkcionisanju sistema FUK-a za Kanton i dalje ne sadrži podatke iz godišnjih izvještaja svih korisnika javnih sredstava, što nije u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

U konsolidovanom izvještaju o funkcionisanju sistema FUK-a konstatovano je da se kod značajnog broja korisnika nisu uspostavljeni registri rizika, niti je donesena strategija upravljanja rizicima i izrađene mape procesa. Samo kod 16 korisnika imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu, a kod šest su delegirani zadaci vezani za sistem FUK-a zaposlenima od rukovodioca.

U okviru Ministarstva za finansije uspostavljena je funkcija budžetskog nadzora, odnosno Sektor za inspekcijski nadzor koji obavlja inspekcijski nadzor zakonitosti, pravovremenosti i namjenskog korištenja budžetskih sredstava, kojim se nalaže mјere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti, što je obaveza propisana odredbama Zakona o budžetima u FBiH. Na 31. 12. 2020. godine bila su popunjena dva od četiri sistematizovana radna mjesta (glavni budžetski inspektor i jedan budžetski inspektor). Prema izvještaju o radu, u 2020. godini obavljena su dva nadzora i naloženo 39 mјera (uključujući i mјere koje predviđaju uplatu novčanih sredstava u Budžet Kantona). Zbog značajnih nezakonitosti i nepravilnosti utvrđenih tokom jednog nadzora, informacija o obavljenom nadzoru je dostavljena Kantonalnom tužilaštvu i Sektoru kriminalističke policije. Sektor je učestvovao i u aktivnostima koje je provodilo Tijelo za sprečavanje i borbu protiv korupcije.

Iako je donesen značajan broj pisanih politika i procedura s ciljem uspostavljanja kontrolnih aktivnosti, one nisu u svim slučajevima dosljedno primijenjene. S obzirom na to da se ne vrši kontinuirana identifikacija i ocjena rizika i ne utvrđuju ciljevi programa, aktivnosti nisu utvrđene kao odgovor na rizike, da bi se postigli ciljevi korisnika javnih sredstava. Stoga konstatujemo da poduzete aktivnosti na nivou Kantona nisu bile dovoljne kako bi se uspostavio i implementirao sistem finansijskog upravljanja i kontrole zasnovan na COSO modelu, što je obaveza utvrđena Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- *uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola u Kantoru koji se zasniva na COSO modelu, u skladu sa odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;*
- *potrebno je da Ministarstvo za finansije doneše kantonalne računovodstvene politike i uputstvo o otvaranju posebnih transakcijskih računa, načinu prikupljanja, evidentiranja i raspolažanja sredstvima s posebnih namjenskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora, u skladu sa važećim propisima.*

Fiskalna odgovornost

U skladu s odredbama člana 44. Zakona o budžetima u FBiH, Ministarstvo za finansije vrši prijem i provjeru sadržaja izjava o fiskalnoj odgovornosti, koje su rukovodioci korisnika Budžeta Kantona, vanbudžetski fondovi i općine s područja Kantona dužni sačinjavati. Način popunjavanja i rokovi sastavljanja i predaje propisani su Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.⁹ Navedenim pravilnikom je propisana i obaveza Ministarstva za finansije da vrši formalnu i suštinsku provjeru sadržaja dostavljenih izjava. Svim budžetskim korisnicima je 15. 2. 2021. godine upućen akt o obavezi dostavljanja izjava o fiskalnoj odgovornosti. Prema sačinjenom pregledu, izjave o fiskalnoj odgovornosti nije dostavilo 13 budžetskih korisnika, jedan vanbudžetski korisnik i dvije općine. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, niti drugim pisanim aktom u Ministarstvu za finansije nije utvrđeno radno mjesto za prijem i provjeru izjava o fiskalnoj odgovornosti. Shodno tome, Ministarstvo za finansije je vršilo samo prijem izjava o fiskalnoj odgovornosti, ali ne i formalnu provjeru sadržaja dostavljenih izjava i provjeru vjerodostojnosti odgovora datih u uzorku obrazaca, niti je izvještavalo budžetsku inspekciiju o uočenim nepravilnostima, što je obaveza utvrđena članom 44. Zakona o budžetima u FBiH i članovima 13. i 14. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Iako su bili obavezni, rukovodioci 13 budžetskih korisnika nisu dostavili izjave o fiskalnoj odgovornosti. Ministarstvo za finansije nije vršilo provjeru dostavljenih izjava, a samim tim nije ni izvještavalo o uočenim nepravilnostima nadležnu budžetsku inspekciiju. Zbog toga konstatujemo da nije postupljeno u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- *potrebno je da rukovodioci svih budžetskih korisnika sačinjavaju izjave o fiskalnoj odgovornosti i dostavljaju ih Ministarstvu za finansije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.*

Interni auditet

U skladu sa članom 10. stav (2) Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁰ i članom 12. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH¹¹ Kanton je bio u obavezi formirati jedinicu za internu reviziju pri Ministarstvu za finansije, koja će pokrivati sve budžetske organizacije prvog i drugog reda u sastavu Kantona i jedinice lokalne samouprave sa područja Kantona koje ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva za finansije uspostavljen je Sektor za internu reviziju sa četiri sistematizovana mjesta, od kojih ni jedno nije popunjeno. Budžetskim zahtjevom za 2020. godinu Ministarstvo za finansije je planiralo popunjavanje dva radna mesta u Sektoru za internu reviziju, međutim sredstva nisu odobrena za nova zapošljavanja.

U Kantonu nije uspostavljena funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i provedbenim aktima.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Preporuka:

- **potrebno je da Ministarstvo za finansije uspostavi funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva za finansije.**

Prevencija korupcije

Akcioni plan za borbu protiv korupcije 2016-2020.¹² donesen je na osnovu općih principa i načela Strategije za borbu protiv korupcije BiH 2015-2019. godine. Ovim planom predviđene su konkretnе aktivnosti neophodne za realizaciju strateških ciljeva, rokovi za realizaciju, institucije nadležne za provođenje i jasni indikatori uspješnosti. Odlukom Vlade imenovano je Tijelo za sprečavanje i borbu protiv korupcije na nivou Kantona i zaduženo za koordinaciju borbe protiv korupcije sa ostalim nadležnim institucijama u BiH. Kako bi se spriječile značajne zloupotrebe sa obilježjima koruptivnih aktivnosti, dok traje stanje prirodne i druge nesreće u Kantonu, Vlada je donijela Akcioni plan za borbu protiv korupcije za vrijeme pandemije COVID-19 i nakon pandemije.¹³ Akcionim planom identifikovani su koruptivni rizici u različitim oblastima i definisane antikoruptivne mjere i aktivnosti koje će se poduzimati. Aktivnosti predviđene ovim Akcionim planom i Akcionim planom za borbu protiv korupcije 2016-2020. realizovat će se do donošenja novih strateških dokumenata, odnosno novog akcionog plana za borbu protiv korupcije, a najduže do kraja 2021. godine.

Prema izveštaju o radu Tijela za sprečavanje i borbu protiv korupcije za 2020. godinu, između ostalog, aktivnosti na realizaciji Akcionog plana odnosile su se na: koordinirane aktivnosti sa drugim nadležnim institucijama u cilju jačanja procedura i postupaka internih kontrola u institucijama, otklanjanja određenih nepravilnosti u radu, te identifikovanje institucija, procedura i radnih mesta kod kojih postoji značajan rizik za korupciju, uspostavljen je Registar imenovanih lica i Registar zaposlenih u javnom sektoru na području Kantona i druge aktivnosti. Iako je Akcionom planom predviđeno donošenje planova integriteta, veliki broj institucija i ustanova nije izradio planove integriteta.

Preporuka:

- **Tijelo za sprečavanje i borbu protiv korupcije treba da poduzme aktivnosti kako bi svi budžetski korisnici izradili vlastite planove integriteta u skladu sa Akcionim planom za borbu protiv korupcije.**

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžet Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2020. godinu¹⁴ (u daljem tekstu: Budžet) Skupština je usvojila 24. 12. 2019. godine u iznosu od 40.347.706 KM, zajedno sa Zakonom o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2020. godinu (u daljem tekstu: Zakon o izvršenju Budžeta). Usvojeni Budžet uvećan je za neutrošene namjenske prihode iz prethodne godine u iznosu od 4.189.568 KM, te je iznosio 44.537.274 KM. Naime, Zakonom o izvršenju Budžeta utvrđeno je da se donacije, namjenski transferi, namjenski prihodi i primici koji nisu utrošeni u prethodnoj godini razgraničavaju i, nakon podnošenja godišnjeg obračuna za prethodnu godinu, odlukom Vlade unose se u budžet za tekuću budžetsku godinu, kako na prihodovnoj, tako i na rashodovnoj strani, i postaju dio Budžeta.

Izmjene i dopune Budžeta Kantona za 2020. godinu¹⁵ u iznosu od 42.428.966 KM usvojene su 19. 5. 2020. godine. Izmjenama i dopunama Budžeta planirani su rashodi u iznosu od 39.029.024 KM, izdaci za nabavku stalnih sredstava od 3.034.942 KM i izdaci za otplate dugova od 365.000 KM. U skladu sa članom 20. Zakona o izvršenju Budžeta, odlukama Vlade Budžet je uvećan za 69.680 KM namjenskih neplaniranih, a ostvarenih donacija, te je iznosio 42.498.646 KM.

¹² „Sl. novine BPK Goražde“, br. 6/16

¹³ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 6/20

¹⁴ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 15/19

¹⁵ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 5/20

Nakon izmjena i dopuna Budžeta za 2020. godinu, Vlada je donijela osam odluka o preraspodjelama između budžetskih korisnika u iznosu od 374.620 KM, a Ministarstvo za finansije je rješenjima odobrilo 44 preraspodjele sredstava u budžetima korisnika u iznosu od 459.340 KM.

Revizijom smo utvrdili da prilikom izrade, donošenja i izvršavanja Budžeta nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o budžetima u FBiH:

- Nisu poštovani rokovi za izradu i donošenje budžeta, utvrđeni Zakonom o budžetima u FBiH. Vlada je usvojila Dokument okvirnog budžeta 30. 7. 2019. godine, a Zakonom utvrđeni rok je do 15. 6. 2019. godine. Ministarstvo za finansije trebalo je dostaviti Instrukcije broj 2 budžetskim korisnicima do 15. 6. 2019. godine, a dostavilo ih je 22. 7. 2019. godine. Također, nije postupljeno u skladu sa članom 33. Zakona o budžetima u FBiH u dijelu da je prije dostavljanja Nacrt budžeta i Izmjena i dopuna Budžeta Vladi osigurano mišljenje Federalnog ministarstva finansija u vezi s planiranim prihodima i primicima i primjenom fiskalnog pravila;
- Izmjenama i dopunama Budžeta nije planirano pokriće ostvarenog deficitu iz ranijih godina, što nije u skladu sa članom 43. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je predviđena obaveza planiranja sredstava u budžetu za pokriće ostvarenog deficitu u narednih pet fiskalnih godina;
- Kanton nije realno planirao prihode, na šta je i Federalno ministarstvo finansija skrenulo pažnju u svom mišljenju. Kao primjer navodimo da je planiran tekući transfer od FBiH u iznosu od 8.500.0000 KM, a po ovom osnovu su doznačena sredstva u iznosu od 4.152.192 KM. Također, nisu realno planirani ni rashodi i izdaci s obzirom na to da nisu planirane otplate dospjelih obaveza po osnovu kredita Međunarodnog monetarnog fonda;
- Ministarstvo za finansije sačinjavalo je mjesечne planove novčanih tokova, ali nije imenovan Odbor za likvidnost koji razmatra i odobrava planove novčanih tokova, u skladu sa članom 63. Zakona o budžetima u FBiH;
- Budžet se nije izvršavao po prioritetima utvrđenim u članu 23. Zakona o izvršenju Budžeta, s obzirom na to da se dospjele obaveze po osnovu vanjskog duga i obaveze prema korisnicima prava socijalne zaštite nisu izmirivale prema listi prioriteta (tačke 6.2.3 i 6.2.4 Izveštaja).

Prilikom izrade, donošenja i izvršavanja Budžeta nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršenju Budžeta u dijelu pridržavanja rokova izrade Budžeta Kantona, pravovremenog pribavljanja mišljenja Federalnog ministarstva finansija na Nacrt budžeta i Izmjene i dopune Budžeta, planiranja pokrića ostvarenog deficitu iz prethodnih godina i poštovanja utvrđenih prioriteta prilikom izvršavanja Budžeta.

Izveštaj o izvršenju Budžeta za 2020. godinu Vlada usvojila je Zaključkom od 10. 5. 2021. godine, a do okončanja revizije Skupština ga nije razmatrala.

Preporuka:

- **prilikom izrade, donošenja i izvršavanja budžeta dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo za finansije sačinilo je konsolidovani godišnji izveštaj za Budžet Kantona i u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH dostavilo ga Federalnom ministarstvu finansija u utvrđenom roku. Godišnji finansijski izveštaji budžetskih korisnika sačinjeni su sa kašnjenjem,¹⁶ zbog čega nisu u utvrđenom roku dostavljeni Finansijsko-informatičkoj agenciji.

Analiza iskaza nije sačinjena uz konsolidovane godišnje računovodstvene izveštaje Kantona, a analize iskaza sačinjene uz pojedinačne računovodstvene izveštaje budžetskih korisnika, pored izvršenja budžeta, ne sadrže i analizu značajnih odstupanja od plana, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izveštavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.¹⁷

¹⁶ U roku su sačinjeni godišnji finansijski izveštaji za samo tri budžetska korisnika.

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15 i 4/16

Budžetski korisnici (izuzev Ministarstva za finansije, Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije) nisu sačinjavali periodične finansijske izvještaje, niti su budžetski korisnici koji imaju otvorene podračune u okviru JRT-a za namjenska sredstva sastavljali periodične i godišnje izvještaje uz pismeno obrazloženje o namjenskom utrošku sredstava sa podračuna, zbog čega nisu postupili u skladu sa članom 69. Zakona o izvršenju Budžeta i članom 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Budžetski korisnici nisu sačinjavali periodične finansijske izvještaje, a godišnji finansijski izvještaji nisu dostavljeni nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku, što nije u skladu s odredbama Zakona o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde za 2020. godinu i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *periodične i godišnje finansijske izvještaje sačinjavati na propisan način i dostavljati ih Ministarstvu za finansije i Finansijsko-informatičkoj agenciji u utvrđenim rokovima, u skladu s odredbama Zakona o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.*

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su ukupni prihodi i primici u iznosu od 36.802.196 KM. Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza u iznosu od 28.696.320 KM, primljeni transferi i donacije od 5.155.138 KM i neporezni prihodi od 2.936.990 KM.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 28.696.320 KM, i u odnosu na planirane veći su za 628.639 KM. Prema strukturi, najznačajniji su prihodi od indirektnih poreza u iznosu od 23.075.268 KM, poreza na dohodak u iznosu od 3.520.209 KM i poreza na dobit u iznosu od 1.732.387 KM.

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 5.155.138 KM, što je u odnosu na planirano (9.767.154 KM) manje izvršenje za 47%. Naime, tekući transfer od FBiH planiran je u iznosu od 8.500.000 KM, a Kantonu su doznačena sredstva u iznosu od 4.152.192 KM kao finansijska pomoć za sanaciju posljedica nastalih uslijed proglašene pandemije COVID- 19. Ugovorom o dodjeli pomoći iz Budžeta FBiH, koji je zaključen između Federalnog ministarstva finansija i Kantona 30. 7. 2020. godine, Kanton se obavezao dostaviti izvještaj o namjenskom utrošku sredstava. Odlukom Vlade od 19. 8. 2020. godine utvrđen je način utroška doznačenih sredstava u cilju stabilizacije Budžeta Kantona, povećanja javne potrošnje i likvidnosti privrednih subjekata na području Kantona. Izvještaj o utrošku sredstava dostavljen je 26. 4. 2021. godine Federalnom ministarstvu finansija u formi predviđenoj ugovorom. Prema izvještaju, sredstva su utrošena u namjene predviđene Odlukom Vlade i to najvećim dijelom za: obaveze za doprinose poslodavca (1.327.721 KM); obaveze za transfere na ime socijalne zaštite (963.862 KM); obaveze prema zaposlenicima – regres (428.300 KM); obaveze prema dobavljačima (370.669 KM) i otplatu kredita (299.485 KM).

Sredstva u iznosu od 673.359 KM odnose se na sredstva doznačena Centru za socijalni rad za primjenu Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica s djecom u FBiH. Odlukom o raspodjeli sredstava iz Budžeta institucija BiH namijenjenih za saniranje ekonomskih šteta uzrokovanih pandemijom COVID-19 Kantonu je doznačeno 91.823 KM, a iz Budžeta FBiH na ime pomoći budžetima kantona, gradova i općina – pomoći zdravstvenim ustanovama 50.000 KM. Od Agencije za vodno područje rijeke Save je u 2017. godini doznačeno 100.000 KM na osnovu ugovora o namjenskom prenosu sredstava za čišćenje i uređenje korita rijeke Drine u Gradu Goražde. S obzirom na to da u ugovorenom roku nisu realizovani radovi, u revidiranoj godini je izvršen povrat sredstava na račun Agencije za vodno područje rijeke Save.

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 2.936.990 KM i odnose se na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga u iznosu od 2.569.808 KM, novčane kazne u iznosu od 299.704 KM, prihode od poduzetničkih aktivnosti u iznosu od 67.203 KM i druge prihode u iznosu od 275 KM.

U okviru neporeznih prihoda iskazani su, između ostalog, prihodi od namjenskih sredstava koji se po posebnim propisima koriste za finansiranje zakonom utvrđenih namjena (vodne naknade, naknade za šume, okoliš i drugi), vlastiti prihodi budžetskih korisnika i prihodi od koncesija.

Ostale budžetske naknade (u okviru naknada, taksi i prihoda od pružanja javnih usluga) iskazane su u iznosu od 1.317.563 KM što je mnogo veća realizacija u odnosu na prethodnu godinu (107.795 KM). Naime, u okviru ovih naknada su iskazani namjenski prihodi (naknade za korištenje poljoprivrednog zemljišta i naknade za korištenje šuma utvrđene kantonalnim propisima) koji su u značajnom iznosu utrošeni. Ova sredstva su prenesena na poseban namjenski „podračun za saniranje posljedica uslijed pandemije“, što je šire opisano u tački 6.2.1.1 Izvještaja. Preostali iznos neiskorištenih namjenskih prihoda je na kraju fiskalne godine, a prije izrade godišnjeg obračuna, preknjižen (prenesen) na vremenska razgraničenja.

6.1.1.1 Prihodi od pružanja javnih usluga

Prihodi od pružanja javnih usluga iskazani su u iznosu od 339.517 KM, od čega se 314.241 KM odnosi na vlastite prihode budžetskih korisnika.

Najvećim dijelom vlastiti prihodi su ostvareni kod Ministarstva za privredu (143.826 KM), Ministarstva za obrazovanje, nauku, mlade, kulturu i sport (57.370 KM), Osnovne škole „Fahrudin Fahro Baščelija“ (12.238 KM) i Mješovite srednje škole „Enver Pozderović“ (12.170 KM).

Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, kao i načina i rokova raspodjele vlastitih prihoda¹⁸ pod vlastitim prihodima podrazumijevaju se prihodi koje budžetski korisnici ostvare obavljanjem osnovne djelatnosti i ostalih poslova na tržištu, a ne i oni prihodi koje budžetski korisnici ostvare obavljajući osnovnu djelatnost propisanu zakonima ili drugih propisima o osnivanju. Prema Uredbi, budžetski korisnici bili su u obavezi donijeti pravilnike o vrsti vlastitih prihoda, načinu i rokovima raspodjele, na koje mišljenje daje Ministarstvo za finansije.

Revizijom smo utvrdili da pojedini budžetski korisnici, iako ostvaruju vlastite prihode, nisu donijeli ove pravilnike (Ministarstva za obrazovanje, nauku, mlade, kulturu i sport, Vlada, Kantonalna direkcija robnih rezervi). Kao i prethodnih godina, navodimo da su pravilnicima određenih budžetskih korisnika kao vlastiti prihodi utvrđeni i javni prihodi. Pravilnikom o utvrđivanju vrste vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele Ministarstva unutrašnjih poslova, pod vlastitim prihodima podrazumijevaju se poslovi pravnji vangabaritnih tereta, izdavanje zapisnika o izvršenom uviđaju saobraćajne ili druge nezgode, upotrebu alkotesta i druge. Kod Ministarstva za privredu utvrđeno je da vlastite prihode predstavljaju naknade za iznajmljivanje repetitora i koncesijska naknada. Zbog navedenog, smatramo da u pojedinim slučajevima nije postupljeno u skladu sa Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, kao i načina i rokova raspodjele vlastitih prihoda, s obzirom na to da su pojedini budžetski korisnici kao vlastite prihode pravilnicima utvrdili prihode koje ostvare obavljajući osnovnu djelatnost propisanu zakonima.

Preporuka:

- **potrebno je da budžetski korisnici koji ostvaruju vlastite prihode donesu pravilnike o vrsti vlastitih prihoda, načinu i rokovima raspodjele, u skladu sa Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, kao i načina i rokova raspodjele vlastitih prihoda.**

¹⁸ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 9/08

6.1.1.2 Prihodi od koncesija

Naknade za koncesije, prema Zakonu o koncesijama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde,¹⁹ predstavljaju prihod Kantona i općina na čijem području se nalazi predmet koncesije. Prihodi od koncesija dijele se u omjeru 60% budžetu Kantona, a 40% budžetima općina. Prema raspodjeli javnih prihoda na korisnike (B2-obrazac), prihodi od koncesija ostvareni su u iznosu od 25.019 KM, od čega je Kantonu raspoređeno 15.012 KM, a preostalih 10.007 KM pripalo je općinama. Prihode je uplatilo pet koncesionara: „Energonova“ d.o.o. Sarajevo, Javno preduzeće „Elektroprivreda“ d.d. Sarajevo, „EKO-REM“ d.o.o. Sarajevo, Bijela voda Prača i „Eco Energy“ d.o.o. Gračanica.

Ministarstvo za finansije nije uspostavilo register zaključenih ugovora o koncesiji, što je bilo u obavezi prema članu 37. Zakona. Nisu nam prezentirani ugovori o koncesijama koji su u nadležnosti Ministarstva za privredu, niti pomoćna evidencija potraživanja po osnovu koncesija. Izdavanje faktura po osnovu naknada za koncesije i praćenje naplate obavlja zaposlenik Direkcije za ceste, iako se radi o poslovima iz nadležnosti Ministarstva za privredu. Članom 12. Zakona propisano je da nadležno Ministarstvo treba najmanje jednom godišnje podnosići izvještaj o realizaciji ugovora o koncesijama i drugim pitanjima, radi upoznavanja, odnosno, poduzimanja odgovarajućih mjera, dok će Vlada podnosići izvještaje Skupštini. Članom 57. Zakona, nadzor nad ispunjenjem finansijskih prava i obaveza iz ugovora o koncesiji obavlja Ministarstvo za finansije, koje je dužno svakih šest mjeseci obavještavati Vladu o finansijskim efektima zaključenih ugovora o koncesijama.

Izvještaj o dodijeljenim koncesijama i efektima koncesija za 2019. godinu Ministarstvo za privredu je dostavilo Vladi tek 23. 12. 2020 godine, koja ga je usvojila 23. 4. 2021. godine i uputila ga Skupštini u dalju proceduru. Programom rada Skupštine predviđeno je razmatranje navedenog izvještaja još u drugom kvartalu 2020. godine.

Iako je prema članu 16. navedenog Zakona bila u obavezi, Vlada nije donijela podzakonske akte kojim će se pobliže urediti postupak dodjele koncesije i druga pitanja vezana za troškove nastale u koncesionom postupku i koncesijsku naknadu. S obzirom na to da nije uspostavilo register ugovora, niti raspolaže sa zaključenim ugovorima o koncesiji, Ministarstvo za finansije ne vrši nadzor nad ispunjenjem finansijskih prava i obaveza iz ugovora. Navedeno može imati negativne učinke kako na Budžet Kantona tako i na budžete općina na čijem području se nalaze predmeti koncesija. Imajući u vidu da se godišnji izvještaji o realizaciji ugovora o koncesijama razmatraju i nakon više od godinu dana, ne možemo potvrditi da nadležni organi pravovremeno poduzimaju aktivnosti kako bi se ispunile obaveze utvrđene Zakonom o koncesijama Bosansko-podrinjskog kantona.

Shodno navedenom, konstatujemo da nadležni organi nisu izvršili adekvatan i potpun nadzor nad primjenom Zakona o koncesijama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i realizacijom zaključenih ugovora o koncesijama, niti su doneseni podzakonski akti predviđeni Zakonom, što u konačnici može imati negativne učinke kako na Budžet Kantona, tako i na budžete općina na čijem području se nalaze predmeti koncesija.

Preporuka:

- *poduzeti aktivnosti na uspostavi registra koncesionih ugovora, vršenju nadzora nad ispunjenjem finansijskih prava i obaveza iz ugovora o koncesiji i izvještavati o realizaciji ugovora o koncesijama, u skladu s odredbama Zakona o koncesijama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.*

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta Kantona iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 37.565.747 KM. Rashode i izdatke čine: plaće, naknade i doprinosi (21.569.606 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (10.568.327 KM), izdaci za materijal i usluge (2.912.557 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (1.836.290 KM), izdaci za otplate dugova (347.781 KM), kapitalni transferi (310.000 KM) i izdaci za kamate (21.186 KM).

¹⁹ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 7/17

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih, iskazane u iznosu od 19.557.057 KM, čine bruto plaće i naknade plaća, te naknade troškova zaposlenih.

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 17.055.513 KM. Obračun plaća i naknada u Kantonu uređen je Zakonom o naknadama plaća poslanika i plaćama funkcionera koje bira, imenuje ili čiji izbor i imenovanje potvrđuje Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde,²⁰ Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u FBiH,²¹ Zakonom o policijskim službenicima Kantona,²² Uredbom o plaćama i naknadama policijskih službenika Kantona,²³ Uredbom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u kantonalnim organima državne službe, Uredbom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plate i namještenika u kantonalnim organima državne službe, instrukcijama o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za zaposlenike u osnovnim i srednjim školama i kolektivnim ugovorima.

Prema Uredbi o radnom vremenu u kantonalnim organima²⁴ dnevno radno vrijeme počinje u 8,00 sati, završava u 16,00 sati i raspoređeno je na pet radnih dana po osam sati dnevno, a zaposlenici u toku radnog dana imaju pravo na odmor u trajanju od 30 minuta. S obzirom na to da je Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH utvrđeno puno radno vrijeme zaposlenih 40 sati sedmično, a prema Zakonu o radu vrijeme odmora ne uračunava u radno vrijeme, konstatujemo da navedena Uredba nije usklađena sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.

Osnovica za obračun plaća svih zaposlenika korisnika Budžeta Kantona utvrđena je mjesečnim odluka Vlade u iznosu od 371 KM, a ne Zakonom o izvršenju Budžeta kako je to propisano članom 5. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH. Navedena osnovica dogovorena je u pregovorima sa Sindikatom za januar 2018. godine i od tada se nije mijenjala.

Članom 60. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH²⁵ utvrđeno je da se koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti kantona utvrđuju zakonima o plaćama i naknadama zaposlenih u organima vlasti kantona, kao i da se prilikom utvrđivanja koeficijenata trebaju propisati isti koeficijenti za ista radna mjesta u okviru istih platnih razreda za državne službenike i namještenike u skladu sa odredbama čl. 20. i 21. ovog Zakona.

U Kantonu nije donesen zakon o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika, već su se za obračun plaća primjenjivali platni razredi i koeficijenti utvrđeni uredbama Vlade. Platni razredi i koeficijenti za izabrane dužnosnike, državne službenike i namještenike koji su u primjeni, nisu usklađeni sa platnim razredima i koeficijentima propisanim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.

Shodno članu 31. Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika u FBiH,²⁶ visina i način ostvarivanja plaća, naknada, dodataka na plaću, koeficijenti i platni razredi policijskih službenika kantona utvrđuju se u skladu sa kantonalnim propisima, s tim da su kantoni obavezni svoje akte uskladiti sa ovim Zakonom.

Koeficijenti za obračun plaće policijskih službenika koji su u primjeni nisu usklađeni sa koeficijentima propisanim Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika u FBiH.

Najveća neto plaća (bez minulog rada) u Kantonu iznosila je 4.131 KM, a najniža 488 KM.

Revizijom smo utvrdili da kod pojedinih budžetskih korisnika nije izvršeno ocjenjivanje državnih službenika i namještenika, iako je to obaveza propisana Zakonom o državnoj službi u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde²⁷ i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH u organima državne službe u FBiH.²⁸

²⁰ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 9/07, 3/08, 6/14, 8/15 i 5/20

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 72/05, 22/09, 55/13

²² „Sl. novine BPK Goražde“, br. 13/19

²³ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 11/07, 15/10, 13/12, 5/14, 12/17 i 5/19

²⁴ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 2/15

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10

²⁷ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 3/18 i 6/20

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 49/05

Naknade troškova zaposlenih, iskazane u iznosu od 2.501.544 KM, odnose se na: naknadu za topni obrok (1.652.274 KM), regres za godišnji odmor (427.146 KM), naknada za prevoz na posao i sa posla (175.583 KM), otpremnine za odlazak u penziju (114.972 KM), pomoć u slučaju smrti (99.187 KM) i pomoć u slučaju ostalih bolesti (32.383 KM). Obračun i isplata ovih naknada vršeni su u skladu sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće²⁹ i zaključenim kolektivnim ugovorima.

Preporuke:

- ***potrebno je da Vlada Kantona poduzme aktivnosti na donošenju Zakona o plaćama i naknadama zaposlenih u organima vlasti Kantona i usklajivanju platnih razreda i koeficijenta za radna mesta s odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH i Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH;***
- ***ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi Kantona i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH;***
- ***Uredbu o radnom vremenu u kantonalnim organima uskladiti sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.***

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 2.912.557 KM. Strukturu ovih izdataka čine: ugovorene i druge posebne usluge (1.084.723 KM), izdaci za tekuće održavanje (558.177 KM), izdaci za energiju (452.697 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (299.139 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (264.557 KM), izdaci za osiguranje i bankarske usluge (102.789 KM), izdaci za usluge prevoza i gorivo (114.433 KM), unajmljivanje imovine i opreme (22.198 KM) i putni troškovi (13.844 KM).

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 1.084.723 KM i najvećim dijelom odnose se na: naknade skupštinskim zastupnicima (201.563 KM), ostale nespomenute usluge (187.827 KM), izdatke za druge samostalne djelatnosti (168.647 KM), izdatke za rad komisija (80.639 KM) i druge.

Izvršili smo uvid na bazi uzorka u izdatke za tekuće održavanje, nabavku materijala, izdatke za energiju i izdatke za gorivo, bankarske usluge, naknade skupštinskim zastupnicima, izdatke za druge samostalne djelatnosti i izdatke za rad komisija. Konstatovane su nepravilnosti vezano za nabavke radova tekućeg održavanja cesta i bankarskih usluga što je obrazloženo u tački 8. Izvještaja.

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi planirani su u iznosu od 11.401.416 KM, a realizovani u iznosu od 10.568.327 KM. Struktura tekućih transfera je sljedeća: transferi pojedincima u iznosu od 6.506.149 KM, tekući transferi drugim nivoima vlasti u iznosu od 2.133.478 KM, subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima u iznosu od 965.586 KM, tekući transferi neprofitnim organizacijama u iznosu od 878.533 KM (8%) i drugi tekući rashodi u iznosu od 84.581 KM.

Implementacija Zakona o ublažavanju negativnih posljedica uzorkovanih stanjem nesreće

Zakon o ublažavanju negativnih posljedica uzorkovanih stanjem nesreće³⁰ donesen je s ciljem stavljanja u funkciju novčanih sredstava kao pomoći dodijeljene u vidu subvencije za prevazilaženje posljedica nastalih kao rezultat pandemije korona virusa, te donošenje drugih mjera kojima će se ublažiti ove posljedice. Sredstva za subvencije su obezbijeđena Izmjenama i dopunama Budžeta, a izdvojena su na poseban namjenski „podračun za saniranje posljedica uslijed pandemije“ (tačka 6.2.1 Izvještaja).

²⁹ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 11/17, 12/19 i 13/19

³⁰ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 5/20, 8/20 i 9/20

Prikupljena sredstva na ovom podračunu u okviru JRT-a Kantona, u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju Budžeta i ovog Zakona planirana su u okviru razdjela Vlade u ukupnom iznosu od 1.040.000 KM na poziciji tekućih transfera: subvencije poduzetništvu i obrtu, privatnim preduzećima i poduzetnicima (640.000 KM), tekući transfer za zdravstvo (200.000 KM) i tekući transfer pojedincima (200.000 KM). Zakonom o ublažavanju negativnih posljedica uzrokovanih stanjem nesreće utvrđeni su korisnici subvencija, izvori sredstava i način njihovog planiranja i odobravanja, kao i oblik subvencije i uslovi za dodjelu subvencije.

Transferi su realizovani u iznosu od 1.033.800 KM, od čega: subvencije poduzetništvu i obrtu privatnim preduzećima i poduzetnicima u iznosu od 639.574 KM, tekući transfer za zdravstvo u iznosu od 200.000 KM i tekući transfer pojedincima u iznosu od 194.226 KM.

Zakonom o ublažavanju negativnih posljedica uzrokovanih stanjem nesreće utvrđeno je da korisnicima subvencije poduzetništvu i obrtu, privatnim preduzećima i poduzetnicima sredstva mogu biti odobrena u obliku isplate određenog iznosa maksimalno do visine minimalne neto plaće po radniku počevši od obračuna i isplate neto plaće za april i svaki naredni mjesec, uključujući i mjesec nakon prestanka stanja nesreće, bez obzira na iznos neto plaće koju je isplatio poslodavac. Isplata subvencije realizuje se nakon što porezni obveznik izvrši obračun i isplatu neto plaće radnika sa pripadajućim porezima i doprinosima i time ostvaruje pravo na refundaciju obračunate i isplaćene neto plaće u određenom iznosu maksimalno do visine minimalne neto plaće iz sredstava Budžeta. Uslovi za dodjelu subvencije su: da korisnik subvencije ima sjedište na području Kantona, da je zaključno sa februarom 2020. godine obračunao i isplatio plaće s pripadajućim porezima i doprinosima, da je zabranjeno obavljanje djelatnosti naredbama Federalnog štaba civilne zaštite, da je zadržan broj prijavljenih radnika na 29. 2. 2020. godine, osim onih kojima je istekao ugovor na određeno ili koji su sporazumno prekinuli radni odnos. Naknadnom izmjenom Zakona utvrđeno je da korisnici subvencije mogu biti i privredni subjekti koji su u vrijeme pandemije imali znatno otežane uslove poslovanja, koji su doveli do pada prihoda, u odnosu na prihode ostvarene u istom periodu prethodne godine.

Vlada je, na prijedlog Ministarstva za privredu, usvojila programe utroška sredstava: „Program za ublažavanje negativnih posljedica uzrokovanih stanjem nesreće“ za subvencioniranje plaće za april i maj za privredna društva i poslovne subjekte registrovane za obrt i srodne djelatnosti, kojima je naredbama Federalnog štaba civilne zaštite privremeno zabranjen rad; „Program II za ublažavanje negativnih posljedica uzrokovanih stanjem nesreće“ za subvencioniranje plaće za april privrednim subjektima kojima nije bio zabranjen rad naredbama štabova civilne zaštite, a koji su imali pad prihoda u odnosu na isti mjesec prethodne godine; i „Program o izmjenama i dopunama Programa za ublažavanje negativnih posljedica uzrokovanih stanjem nesreće II“ za subvencioniranje plaće za juni privrednim subjektima registrovanim za ugostiteljsku i turističku djelatnost (koji pružaju usluge smještaja i noćenja), te registrovanim samostalnim poljoprivrednim proizvođačima.

U skladu sa Zakonom, postupak dodjele subvencije poduzetništvu i obrtu privatnim preduzećima i poduzetnicima vršilo je Ministarstvo za privredu, a konačne odluke o korisnicima i visini subvencije, na prijedlog Ministarstva za privredu, donijela je Vlada.

Izvršili smo uvid u realizaciju ovog transfera na bazi uzorka i nismo utvrdili značajne nepravilnosti.

Tekući transfer za zdravstvo realizovan je u iznosu od 200.000 KM, koliko je i planiran. Vlada je, u skladu sa Zakonom, Odlukom o davanju saglasnosti na postupak, kriterije i način dodjele finansijskih sredstava koja su planirana za saniranje posljedica pandemije u oblasti zdravstva i socijalne zaštite utvrdila kriterije za odabira korisnika u oblasti zdravstva. Pravo apliciranja putem javnog poziva su imali: Javna ustanova Zavod za javno zdravstvo Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Javna zdravstvena ustanova Kantonalna Bolnica Goražde i ustanove primarne zdravstvene zaštite sa područja Kantona. Komisija je izvršila vrednovanje pristiglih prijava prema utvrđenim kriterijima, te je Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice dalo Vladi prijedlog Odluke.

Sredstva su odobrena po zahtjevima, odnosno projektima za zdravstvene ustanove: Javna zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica Goražde 170.000 KM, Javna ustanova Dom zdravlja Prača 15.000 KM, Javna ustanova Dom zdravlja Foča-Ustikolina 8.000 KM i JU Zavod za javno zdravstvo Kantona 7.000 KM. Sa korisnicima sredstava su zaključeni ugovori i svi su dostavili izvještaje o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Tekući transfer pojedincima realizovan je u iznosu od 194.226 KM, od čega je putem Javnog poziva za dodjelu jednokratne novčane pomoći penzionerima sa najnižom penzijom na teritoriji FBiH i licima starijim od 65 godina doznačeno 127.450 KM. Ostatak sredstava utrošen je na osnovu Odluke Vlade o raspodjeli sredstava za saniranje posljedica pandemije u oblasti socijalne zaštite i to: 24.985 KM za nabavku higijensko-prehrambenih paketa za najugroženije socijalne kategorije, 29.791 KM za nabavku informatičke opreme i 12.000 KM udruženjima penzionera sa područja Kantona.

Tekući transferi pojedincima iskazani u iznosu od 6.506.149 KM, najvećim dijelom odnose se na Javnu ustanovu Centar za socijalni rad (4.480.245 KM) i Ministarstvo za boračka pitanja (860.973 KM).

- Tekući transferi pojedincima kod Javne ustanove Centar za socijalni rad odnose se na isplatu prava korisnicima iz osnova federalnog Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica s djecom³¹ i Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.³² Najznačajniji izdaci se odnose na naknade: „žena-majka“³³ (2.265.588 KM), civilne žrtve rata (948.105 KM), troškove smještaja štićenika u domove (669.233 KM) i stalna novčana pomoć i tuđa njega (570.759 KM). Centar za socijalni rad kao prvostepeni organ u upravnom postupku donosi rješenja, dok je Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lice i izbjeglice drugostepeni organ u postupku. Uvidom u odabrani uzorak rješenja o ostvarivanju prava nisu utvrđene nepravilnosti. Međutim, utvrdili smo kašnjenja u izmirivanju obaveza po pojedinim pravima iz ovog osnova, o čemu je detaljnije navedeno u tački 6.2.3 Izvještaja.

- Tekući transferi pojedincima kod Ministarstva za boračka pitanja odnose se na realizaciju prava utvrđenih Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde,³⁴ u okviru kojih su najznačajniji izdaci za egzistencijalnu naknadu nezaposlenim demobilisanim borcima (657.950 KM). Uslovi i način priznavanja ovog prava propisani su odredbama navedenog Zakona i podzakonskim aktima Ministarstva za boračka pitanja. Općinske službe za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu kao prvostepeni organ provode upravni postupak i donose rješenje o priznavanju prava. Odlukom Vlade utvrđen je koeficijent za obračun i isplatu mjesečne novčane egzistencijalne naknade, te mjesecna naknada iznosi 4 KM po mjesecu učešća u Oružanim snagama. Nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava vrše Ministarstvo za boračka pitanja i nadležne općinske službe u saradnji sa Službom za zapošljavanje Kantona i Kantonalnom administrativnom službom za penzijsko i invalidsko osiguranje, te u slučaju nastanka promjena koje utiču na prestanak prava, nadležne općinske službe donose rješenje o prestanku prava uz obvezu povrata neosnovano isplaćenih sredstava iz Budžeta Kantona.

Tekući transferi drugim nivoima vlasti realizovani su u iznosu od 2.133.478 KM, a najznačajniji su iskazani kod Ministarstva za finansije (720.000 KM), Vlade (556.019 KM) i Ministarstva za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport (519.999 KM).

- Budžetom Ministarstva za finansije planirani su tekući transferi Gradu Goražde, općinama Pale FBiH i Foča FBiH u iznosu od 900.000 KM, a realizovani su u iznosu od 720.000 KM. Sredstva su na osnovu odluka Vlade u tranšama doznačena Gradu i općinama u jednakim iznosima. Zakonom o izvršenju Budžeta, niti odlukama Vlade nije utvrđena namjena transfera. Odlukama Vlade o odobravanju sredstva utvrđena je obaveza podnošenja izvještaja o utrošku sredstava prije odobravanja sredstava za naredni mjesec. Uvidom u izvještaje o utrošku konstatovali smo da su se sredstva najvećim dijelom koristila za isplatu plaća i naknada troškova zaposlenih.

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18

³² „Sl. novine BPK Goražde“, br. 7/08, 2/13, 12/13, 4/14 i 13/20

³³ Naknade porodiljama koje su/nisu u radnom odnosu, naknada za treće dijete, pomoć u prehrani djeteta i jednokratna novčana pomoć

³⁴ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 9/13, 11/14 i 15/19

- Na poziciji tekućih transfera drugim nivoima vlasti Ministarstva za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport realizovani su tekući transferi za informisanje (499.999 KM) i za kulturu (20.000 KM). Tekući transferi za informisanje odnose se na dvanaest redovnih tranši Javnom preduzeću „Radio-televizija Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“. Navedeni transfer se realizuje na osnovu Zakona o Radio-televiziji Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, kojim je utvrđeno da se ovom preduzeću Budžetom Kantona osiguravaju finansijska sredstava za isplatu plaća i doprinosa zaposlenih. U skladu sa odlukama Vlade o odobravanju sredstava, uz zahtjev za isplatu naredne mjesecne tranše, korisnik sredstava dostavlja izvještaj o isplati plaća sa pratećom dokumentacijom.

- Budžetom planirana sredstva za tekuće transfere drugim nivoima vlasti koje dodjeljuje Vlada prema programu utroška, iznosila su 320.000 KM, dok je realizacija iznosila 331.019 KM. Svrha Programa je pomoć u sufinansiranju projekata od značaja za općine i Grad Goražde, a koji su planirani u Strategiji razvoja Kantona za period 2016-2020. godine. Programom utroška sredstava utvrđeno je da će Vlada pozvati općine u sastavu Kantona i Grad Goražde da dostave prijedloge projekata koji bi se finansirali po ovom Programu, odnosno da obavijeste Vladu kad steknu uslove za realizaciju projekta. Programom utroška sredstava utvrđeni su opći i posebni uslovi za učestvovanje u programu, međutim nisu utvrđeni kriteriji za vrednovanje projekata na osnovu kojih bi se moglo vršiti rangiranje, bodovanje i utvrđivanje iznosa sredstava za dodjelu po svakom projektu. Vlada na sjednicama odlučuje o sufinansiranju određenog projekta jedinice lokalne samouprave, donosi odluku o sufinansiranju projekata na osnovu kojih se zaključuju ugovori sa jedinicama lokalne samouprave za predložene projekte.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama realizovani su u iznosu od 878.533 KM, a najznačajniji transferi su iskazani kod Ministarstva za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport (280.458 KM), Ministarstva za boračka pitanja (205.675 KM) i Vlade (129.900 KM).

- Tekući transferi neprofitnim organizacijama Ministarstva za boračka pitanja planirani u iznosu od 213.000 KM, a realizovani su u iznosu od 205.675 KM. U skladu sa programom utroška sredstava su realizovana za: finansiranje redovne djelatnosti boračkih udruženja u iznosu od 108.672 KM, finansiranje projekata poboljšanja statusa boračkih populacija u iznosu od 51.042 KM, pomoć u radu Fondacije „Istina za Goražde“ u iznosu od 30.000 KM i obilježavanje značajnih datuma, događaja i ličnosti 6.285 KM. Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde utvrđeno je šest boračkih organizacija koje imaju pravo na finansiranje redovnih djelatnosti u vidu mjesecnih tranši, s tim da jedna tranša ne može biti manja od jedne prosječne plaće niti prelaziti iznos od dvije i po neto prosječne plaće isplaćene u FBiH u prethodnoj godini. Uslovi, način, postupak i kriteriji za raspodjelu sredstava na ime podrške udruženjima za projekte koji doprinose poboljšanju statusa boračkih populacija utvrđeni su pravilnikom Ministarstva.

- Vlada je u skladu sa Programima utroška realizovala transfere neprofitnim organizacijama u iznosu od 129.900 KM s ciljem finansijske pomoći neprofitnim organizacijama, te podrške i promocije projekata usmjerениh na afirmaciju društveno korisnih ciljeva na području Kantona. Putem javnog poziva udruženjima su odobrena sredstva u iznosu od 81.000 KM, vjerskim zajednicama u iznosu od 14.500 KM, Humanitarnoj organizaciji „Merhamet“ u iznosu od 15.000 KM i udruženjima na osnovu zahtjeva u iznosu od 5.000 KM. Programom utroška sredstava utvrđeni su opći i posebni kriteriji koje moraju ispunjavati udruženja građana i neprofitne organizacije, te su utvrđeni bodovni kriteriji na osnovu kojih se vršila procjena kvaliteta prijedloga projektnih aktivnosti. Neki od kriterija su: da li su ciljevi predloženih projektnih aktivnosti izašli iz okvira interesa samog predлагаča, da li su jasno razrađeni očekivani rezultati predloženih projektnih aktivnosti, da li je jasno praćenje predloženih projektnih aktivnosti. Uvidom u bodovne kriterije utvrdili smo da nisu jasni i mjerljivi, zbog čega se bodovanje projekata u najvećoj mjeri zasnivalo na subjektivnoj ocjeni članova komisije. Javnim pozivom nije nisu zahtijevani dokazi o ispunjenosti utvrđenih kriterija koju su potencijalni korisnici dužni dostaviti uz zahtjev za odobravanje sredstava.

- Ministarstvo za privredu je realizovalo Program ruralnoj razvoja za 2020. godinu u iznosu od 80.000 KM. Programom su utvrđeni opći i posebni uslovi za učestvovanje u Programu, kriteriji za raspodjelu sredstava i korisnici sredstava. Neki od utvrđenih kriterija su: procijenjeni nivo tehničkog i stručnog znanja i iskustva neophodnog za implementaciju projekata, koliko je aplikacija relevantna za očekivane rezultate programa, da li je odnos između planiranih troškova i očekivanih rezultata zadovoljavajući i drugi.

Programima utroška sredstava neprofitnim organizacijama i udruženjima nisu definisani jasni i mjerljivi posebni kriteriji, zbog čega se ocjena kvaliteta i značaja predloženih projekata, kao i visina odobrenih sredstava korisnicima, u najvećoj mjeri utvrđivala na osnovu subjektivne ocjene članova komisije. Također, nije propisano podnošenje dokaza o ispunjenosti utvrđenih posebnih kriterija koje su potencijalni korisnici dužni dostaviti uz zahtjev za odobravanje sredstava.

Preporuka:

- *propisati jasne i mjerljive kriterije za vrednovanje projekata tekućih transfera neprofitnim organizacijama, kao i dokumentaciju o ispunjavanju kriterija, s ciljem objektivnog bodovanja i rangiranja pristiglih projekata.*

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 310.000 KM i u cijelosti se odnose na kapitalne transfere za zdravstvo kod Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice. Ovaj transfer je planiran u iznosu od 260.000 KM, a Odlukom Vlade u Budžet Kantona usmjerena je neplanirana namjenska donacija iz Budžeta FBiH u iznosu od 50.000 KM. U skladu sa Programom utroška, objavljen je javni poziv za finansiranje kapitalnih projekata javnih zdravstvenih ustanova sa područja Kantona. Sredstva su odobrena odlukama Vlade Javnoj zdravstvenoj ustanovi Kantonalna bolnica Goražde, i to: 260.000 KM za sufinansiranje Projekta „Uspostava Dijaliznog centra u Goraždu“ i 50.000 KM za sufinansiranje Projekta „Nabavka mamografskog aparata“. Korisnik sredstava dostavio je izvještaje o namjenskom utrošku.

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava planirani su iznos od 3.034.942 KM, a iskazani u iznosu od 1.836.290 KM. Iskazani iznos odnosi se na izdatke za rekonstrukciju i investiciono održavanje u iznosu od 1.399.102 KM, nabavku opreme u iznosu od 296.092 KM, nabavku stalnih sredstava u obliku prava u iznosu od 135.249 KM, nabavku ostalih stalnih sredstava u iznosu od 4.441 KM i nabavku građevina u iznosu od 1.406 KM.

Najznačajniji izdaci iskazani su kod Direkcije za ceste (1.428.626 KM), Vlade (149.593 KM), Ministarstva unutrašnjih poslova (77.905 KM) i Uprave policije (66.842 KM). Izvršili smo uvid na bazi uzorka u realizaciju ugovora za rekonstrukciju i investiciono održavanje kod Direkcije za ceste i nabavku informacionog sistema -softversko rješenje paperless Vlada i nisu utvrđene nepravilnosti. Međutim, u pojedinačnim postupcima nabavki za rekonstrukciju i investiciono održavanje utvrđene su nepravilnosti koje su opisane u tački 8. Izvještaja.

6.1.3 Finansijski rezultat

U konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Ostvareno u 2019. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	42.206.066	36.788.448	37.599.053	87
I.1.	Prihodi od poreza	28.067.681	28.696.320	31.453.982	102
I.2.	Neporezni prihodi	4.371.231	2.936.990	2.367.011	67
I.3.	Primljeni transferi	9.767.154	5.155.138	3.778.060	53
II	RASHODI	39.029.024	35.381.676	34.452.737	53
II.1.	Tekući rashodi	37.875.024	35.050.490	33.839.619	93
II.2.	Kapitalni transferi	1.075.000	310.000	579.627	29
II.3.	Izdaci za kamate	50.000	21.186	33.491	42
II.4.	Tekuća budžetska rezerva	29.000			-
III	TEKUĆI SUFICIT (I – II)	3.177.042	1.406.772	3.146.316	44
IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV.2. – IV.1.)	3.034.942	1.822.542	745.747	60
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	13.748	0	-
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	3.034.942	1.836.290	745.747	61
V	UKUPAN SUFICIT/DEFICIT (III – IV)	142.100	(415.770)	2.400.569	(293)
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (VI.1. – VI.2.)	0	0	0	-
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	-
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	-
VII	NETO OTPLATE DUGOVA (VII.1. + VII.2. – VII.3.)	(363.000)	(347.781)	(350.399)	96
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	-
VII.2	Primici od akumuliranih namjenskih prihoda	0	0	0	-
VII.3.	Izdaci za otplate dugova	363.000 ³⁵	347.781	350.399	96
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	(220.900)	(763.551)	2.050.170	-

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	6.659.782	5.796.519
--	------------------	------------------

U revidiranoj godini ostvaren je negativan finansijski rezultat u iznosu od 763.551 KM. U Bilansu stanja na 31. 12. 2020. godine iskazan je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u iznosu od 6.659.782 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 863.263 KM. Razlika povećanja iskazanog neraspoređenog višaka rashoda nad prihodima u odnosu na ostvareni finansijski rezultat u 2020. godini nastala je zbog provedenih korektivnih knjiženja na teret neraspoređenog višaka rashoda nad prihodima. Naime, izvršen je otpis nenaplativih pozajmica i potraživanja i knjiženo razgraničenje ranije oprihodovanih namjenskih sredstava sa Escrow računa u ukupnom iznosu od 99.711 KM.

Zakonom o izvršenju Budžeta predviđeno je da će se novčana sredstva ostvarena prodajom preduzeća iz nadležnosti Agencije za privatizaciju Kantona, koja se nalaze na Escrow računu koristiti za izmirivanje unutrašnjeg duga Kantona. Shodno tome, Budžetom je planirano "finansiranje" iz sredstava privatizacije u iznosu od 222.900 KM. Budući da su sredstva oprihodovana ranijih godina, kada su primljena, odnosno nisu bila razgraničena, nisu se mogla planirati kao uvećanje prihodovne strane Budžeta, što je rezultiralo time da je Budžet planiran u deficitu.

³⁵ U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta u koloni „planirano“ unesen je iznos manji za 2.000 KM u odnosu na budžetom odobrena sredstva.

Revizijom smo utvrdili da dospjele obaveze u ukupnom iznosu od 9.472.439 KM za glavnici, kamate i takse po Ugovoru o reprogramu obaveza po kreditu Međunarodnog monetarnog fonda – III Stand-by aranžman, koji je zaključen sa Federalnim ministarstvom finansija u 2013. godini, nisu evidentirane na pripadajućim pozicijama rashoda i izdataka u izveštajnim periodima na koje se odnose, što nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH. Navedeno je imalo za posljedicu da je za isti iznos manje iskazan neraspoređeni višak rashoda nad prihodima.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 3.849.612 KM i odnose se na stanja sredstava na transakcijskim računima od 3.842.487 KM i na stanje u blagajni od 7.125 KM.

Vlada je 5. 6. 2020. godine donijela Odluku o otvaranju posebnog namjenskog podračuna Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde „podračun za saniranje posljedica uslijed pandemije“ u okviru JRT-a Kantona. Članom 5. Zakona o ublažavanju negativnih posljedica uzrokovanih stanjem nesreće³⁶ utvrđeno je da će se sredstva sa podračuna koristiti isključivo za namjene saniranja zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih posljedica proglašenja stanja nesreće, a odluku o visini i prenamjeni odobrenih sredstava sa pojedinih podračuna donosi Vlada, te da ne postoji obaveza vraćanja namjenskih sredstava utrošenih na ovaj način na podračune u Budžetu Kantona. Shodno navedenom, Vlada je donijela Odluke o odobravanju prenosa sredstava³⁷ sa „posebnog namjenskog podračuna naknade za šume“ u iznosu od 830.000 KM i sa „posebnog namjenskog podračuna naknada za poljoprivredno zemljište“ u iznosu od 210.000 KM na poseban namjenski „podračun za saniranje posljedica uslijed pandemije“. Također, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o naknadama plaćama poslanika i plaćama funkcionera koje bira, imenuje ili čiji izbor i imenovanje potvrđuje Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde utvrđeno je da se paušal zastupnicima u Skupštini Kantona i plaće imenovanim funkcionerima umanjuju za 10% u periodu trajanja stanja nesreće i mjesec dana nakon prestanka i po tom osnovu je na poseban namjenski podračun uplaćeno 7.362 KM. Prikupljena sredstva na posebnom podračunu u okviru JRT-a Kantona, u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju Budžeta i ovog Zakona planirana su i realizovana u okviru razdjela Vlade na poziciji transfera (detaljnije u tački 6.1.2.3 Izveštaja). Neutrošena namjenska sredstva sa podračuna u iznosu od 8.453 KM, uz saglasnost Vlade, prenesena su na transakcijski račun Kantona 8. 3. 2021. godine.

Poslovne promjene koje se odnose na transakcijske račune pravosudnih institucija knjigovodstveno se ne evidentiraju u okviru Glavne knjige Trezora i nisu donesene procedure za njihovo evidentiranje. Navedeni računi koriste se za poslove sudskih pologa (depozita).

Preporuka:

- *potrebno je da Ministarstvo za finansije i pravosudne institucije poduzmu aktivnosti kako bi se knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena na depozitnim računima pravosudnih institucija vršilo u okviru Glavne knjige trezora, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

³⁶ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 5/20, 8/20 i 9/20

³⁷ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 8/20

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 165.685 KM i odnose se na ostala potraživanja u iznosu od 122.050 KM i potraživanja od pravnih lica u iznosu od 43.635 KM.

Ostala potraživanja odnose se na sumnjičiva i sporna potraživanja u iznosu od 87.723 KM i potraživanja za bolovanje preko 42 dana u iznosu od 34.327 KM.

- Sumnjičiva i sporna potraživanja su iskazana kod Kantonalne direkcije robnih rezervi u iznosu od 87.523 KM i kod Ministarstva za privredu u iznosu od 200 KM. Sumnjičiva i sporna potraživanja Kantonalne direkcije robnih rezervi od Javne ustanove „Centar za kulturu“ su utužena i Općinski sud u Goraždu je 2018. godine donio rješenje o izvršenju.

Potraživanja od pravnih lica odnose se na potraživanja za date avanse od 22.124 KM i potraživanja za isporučene usluge u iznosu od 21.511 KM. Potraživanja za isporučene usluge su najvećim dijelom iskazana kod Ministarstva za privredu u iznosu od 16.443 KM (koncesijske naknade i zakup za repetitore) i Ministarstva za finansije u 1.995 KM (zakup poslovnih prostora). Budžetski korisnici su dostavljali obrasce izvoda otvorenih stavki s ciljem usaglašavanja podataka o iskazanim potraživanjima koja su djelimično ovjerom potvrđena.

Kanton ostvaruje prihode od zakupa i prodaje stanova u vlasništvu Kantona u skladu sa Zakonom o zakupu stana u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde³⁸ i Odlukom o načinu raspolažanja stanovima u vlasništvu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde³⁹. Zakonom o načinu i uslovima prikupljanja i utroška namjenskih sredstava sa podračuna Kantonalnog stambenog fonda⁴⁰ utvrđeno je da Kantonalni stambeni fond, koji se nalazi u sastavu Ministarstva za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline, vrši praćenje naplate i evidenciju prikupljenih namjenskih sredstava ostvarenih prodajom stanova i izdavanjem pod zakup, te da se protiv lica koja ne izvršavaju finansijske obaveze preuzete kupoprodajnim i zakupodavnim ugovorima pokrenu postupci u cilju naplate potraživanja (opomene, urgencije, pokretanje sudskega postupaka). Revizijom smo utvrdili da Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline, ne evidentira potraživanja po osnovu naknada od iznajmljivanja i prodaje stanova u vlasništvu Kantona. Prema pomoćnim evidencijama, potraživanja po ovom osnovu na 31. 12. 2020. godine iznose 160.372 KM, te smo utvrdili da se kasni sa uplatom anuiteta po osnovu obročne prodaje i zakupa stanova. Nismo se uvjerili da je Ministarstvo poduzimalo dovoljne aktivnosti u cilju naplate ovih potraživanja.

S obzirom na to da Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline ne evidentira potraživanja po osnovu naknada od iznajmljivanja i prodaje stanova u vlasništvu Kantona, konstatujemo da nije postupljeno u skladu s članom 4. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH. Zbog navedenog, potraživanja po osnovu iznajmljivanja i prodaje stanova u vlasništvu Kantona manje su iskazana za 160.372 KM. Također, ne potvrđujemo da su pravovremeno poduzimane sve zakonom propisane radnje radi naplate potraživanja, shodno članu 46. Zakona o budžetima u FBiH i članu 3. Zakona o načinu i uvjetima prikupljanja i utroška namjenskih sredstava sa podračuna Kantonalnog stambenog fonda.

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 66.411 KM i u cijelosti se odnosi na sumnjičiva i sporna potraživanja iskazana kod Vlade. Prema informaciji Kantonalnog pravobranilaštva u prethodnim periodima su poduzete određene aktivnosti u cilju naplate plasmana, te je naplativost ovih potraživanja neizvjesna.

Preporuka:

- ***potraživanja po osnovu naknada od iznajmljivanja i prodaje stanova u vlasništvu Kantona knjigovodstveno evidentirati i poduzimati sve zakonom propisane radnje radi naplate potraživanja, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o načinu i uvjetima prikupljanja i utroška namjenskih sredstava sa podračuna Kantonalnog stambenog fonda.***

³⁸ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 7/04

³⁹ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 6/10

⁴⁰ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 10/20

6.2.2 Stalna sredstva

U konsolidovanom Bilansu stanja iskazana su stalna sredstva, dugoročni plasmani i dugoročna razgraničenja u iznosu od 38.095.163 KM.

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 37.988.964 KM (nabavne vrijednosti 55.882.561 KM i ispravke vrijednosti 17.893.597 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava.

Povećanje stalnih sredstava iskazano je u iznosu od 2.867.515 KM, od čega se na ulaganja u ceste odnosi 778.460 KM. U okviru stalnih sredstava izvršen je prenos prava vlasništva nad motornim vozilima u iznosu od 360.718 KM, odnosno isknjižavanje iz imovine Vlade i uknjižavanje u imovinu Uprave policije i Srednje stručne škole „Džemal Bijedić“. Također, vršena su i druga preknjižavanja između konta u cilju usklađivanja evidencije imovine prema važećem kontnom planu za budžetske korisnike, što je rezultiralo istovremenim povećanjem i smanjenjem vrijednosti pojedinih pozicija stalnih sredstava. Smanjenje nabavne vrijednosti iskazano je u iznosu od 2.974.926 KM, koje se najvećim dijelom odnosi na izvršeni obračun amortizacije (1.607.935 KM). Uvidom u uzorak promjena evidentiranih na stalnim sredstvima nismo utvrdili značajnije nepravilnosti.

Dugoročni plasmani iskazani u iznosu od 100.000 KM predstavljaju namjenski depozit Ministarstva za boračka pitanja po Ugovoru o zajedničkoj saradnji na kreditiranju stambenih potreba boračkih populacija Kantona sa Raiffeisen Bank d.d. BiH iz 2006. godine. Sredstva su deponovana na period od 15 godina, sa rokom dospijeća u 2021. godini. Namjensko trošenje kredita i praćenje naplate kredita vrši Raiffeisen Bank d.d. BiH.

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 10.741.490 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obaveze 5.800.440 KM, kratkoročna razgraničenja 2.852.796 KM, obaveze prema zaposlenicima 1.911.083 KM i kratkoročne kredite i zajmove 177.171 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se na kratkoročne obaveze prema pravnim licima od 3.806.545 KM, obaveze za tekuće transfere pojedincima od 895.273 KM, obaveze za tekuće transfere neprofitnim organizacijama od 489.684 KM, obaveze za tekuće transfere drugim nivoima vlasti od 413.800 KM, obaveze za subvencije od 96.182 KM, kratkoročne obaveze prema fizičkim licima od 72.015 KM i ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 26.941 KM.

Kratkoročne obaveze prema pravnim licima su najvećim dijelom evidentirane kod Centra za socijalni rad (2.044.008 KM) i Direkcije za ceste (725.956 KM).

- Na ovoj poziciji kod Centra za socijalni rad evidentirane su obaveze po osnovu tekućih transfera pojedincima: naknada „žena-majka“ u iznosu od najmanje 1.034.149 KM, zatim obaveze prema domovima za smještaj štićenika u iznosu od najmanje 665.911 KM i obaveze po osnovu zdravstvenog osiguranja lica koji ostvaruju prava iz socijalne zaštite, a nemaju osiguranje po drugom osnovu u iznosu od najmanje 151.865 KM. Revizijom smo utvrdili da se kasni s plaćanjem ovih obaveza, od kojih se značajan iznos odnosi na obaveze iz 2019. godine, te da su protiv Centra za socijalni rad podnesene tužbe pojedinih ustanova za smještaj štićenika. **Imajući u vidu da je članom 23. Zakona o izvršenju Budžeta transfer korisnicima socijalne zaštite utvrđen kao drugi na listi prioriteta izvršavanja Budžeta, smatramo da nije postupljeno u potpunosti u skladu sa Zakonom, s obzirom na to da se na plaćanje određenih naknada iz oblasti socijalne zaštite kasni i po godinu dana.** Obaveze po osnovu prava civilnih žrtava rata i određenih prava iz socijalne zaštite (dječiji dohodak, stalna novčana pomoć i tuđa njega) se odnose na obaveze za decembar 2020. godine i redovno se izmiruju.

Obaveze prema pravnim licima kod Direkcije za ceste najvećim dijelom odnose se na obaveze prema firmi „Okac“ d.o.o. Goražde (713.165 KM) za izvedene radove po fakturama iz novembra i decembra 2020. godine. Obaveze sa dobavljačem su usaglašene.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode (2.845.990 KM) i razgraničene rashode (6.806 KM).

U okviru razgraničenih prihoda iskazana su stanja na sljedećim kontima: razgraničeni prihodi za namjenska sredstva u iznosu od 2.509.670 KM, razgraničeni prihodi za donacije u iznosu od 192.742 KM, razgraničeni ostali prihodi u iznosu od 109.251 KM i naplaćeni prihodi za potraživanja za bolovanje preko 42 dana u iznosu od 34.327 KM.

Razgraničeni prihodi za namjenska sredstva u najvećoj mjeri se odnose na knjigovodstveno evidentirana razgraničenja za sredstva na posebnim podračunima: prihodi od cesta (660.363 KM), za zaštitu i spašavanje (504.142 KM), vodne naknade (461.413 KM) i naknade za šume (303.292 KM).

Pored prihoda čija je namjena utvrđena posebnim propisima, na razgraničenja se evidentira i neutrošeni dio drugih prihoda i primitaka, tako da se za korištenje u narednim budžetskim godinama, pored namjenskih sredstava, prenose i pojedini primljeni transferi (doznačen Upravi policije za obuku kadeta 125.000 KM, i dr.).

Zakonom o izvršenju Budžeta utvrđeno je da se donacije, namjenski transferi, namjenski prihodi i primici koji nisu utrošeni u prethodnoj godini razgraničavaju i, nakon podnošenja godišnjeg obračuna za prethodnu godinu Finansijsko-informatičkoj agenciji, odlukom Vlade unose u budžet za tekuću budžetsku godinu, kako na prihodovnoj, tako i na rashodovnoj strani Budžeta, i postaju dio Budžeta. Na isti način je postupljeno i u 2020. godini. Naime, prije izrade godišnjeg obračuna neutrošeni prihodi i primici za namjenska sredstva i donacije su razgraničeni u iznosu od 2.702.413 KM i uključeni u Elaborat Glavne centralne popisne komisije.

Značajno je napomenuti da budžetski korisnici u postupku donošenja budžeta uopće ne planiraju rashode i izdatke povezane sa ovim razgraničenim i neutrošenim prihodima i primicima, te se oni, shodno odredbama Zakona o izvršenju Budžeta, odlukama Vlade njima stavlju na raspolažanje nakon izrade godišnjeg obračuna za prethodnu godinu, i to u cijelom iznosu, bez obzira na to da li je njihov utrošak predviđen programima rada ili programima utroška sredstava. Zbog toga budžetski korisnici naknadno donose izmjene programa rada i planova javnih nabavki (kao primjer navodimo Direkciju za ceste) ili se programi utroška namjenskih sredstava donose kasnije tokom budžetske godine. Tako je program utroška vodnih naknada Ministarstva za privredu u svrhu sufinansiranja projekata lokalnih zajednica usvojen u augustu i nije realizovan u tekućoj godini, te su namjenska sredstva u iznosu od 461.433 KM razgraničena. Plan utroška namjenskih sredstava sa podračuna za šume Kantonalne uprave za šumarstvo donesen je tek u septembru, iako se ovaj budžetski korisnik skoro u cijelosti finansira iz namjenskih sredstava.

Revizijom smo utvrdili da budžetski korisnici nisu uspostavili adekvatne evidencije o namjenskim prihodima i primicima, ne prate njihovu naplatu, ne izvještavaju o utrošku, te da njihovim pojedinačnim godišnjim popisima imovine i obaveza nisu obuhvaćeni i razgraničeni prihodi i primici.

Dakle, budžetski korisnici koji raspolažu namjenskim sredstvima ne prate raspoloživa namjenska sredstva u njihovoј nadležnosti i ne predlažu blagovremeno programe rada i programe utroška sredstava Vladi, što za posljedicu ima kašnjenje u usvajanju i realizaciji programa rada i programa utroška sredstava.

Obaveze prema zaposlenicima iskazane su u iznosu od 1.911.083 KM i odnose se na obaveze za plaće i naknade plaća za decembar 2020. godine u iznosu od 947.028 KM, doprinose iz plaće u iznosu od 634.631 KM i naknade troškova zaposlenih u iznosu od 329.424 KM.

Kratkoročni krediti i zajmovi u iznosu od 177.171 KM odnose se na dospjele, a neizmirene obaveze prema Razvojnoj banci FBiH, po osnovu dugoročnog kredita Saudijskog fonda za razvoj u iznosu od 175.977 KM i dospjelu rata za finansijski leasing u iznosu od 1.174 KM.

Preporuka:

- ***potrebno je da budžetski korisnici Vladi Kantona blagovremeno predlažu programe rada i programe utroška sredstava, prate naplatu namjenskih prihoda i primitaka i da izvještavaju o utrošku.***

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze su u konsolidovanom Bilansu stanja iskazane u iznosu od 9.240.700 KM, a odnose se na dugoročne kredite u iznosu od 9.183.176 KM i ostale dugoročne obaveze od 57.524 KM.

Dugoročni krediti se odnose na stanje duga po kreditu Međunarodnog monetarnog fonda – III Stand-by aranžman u iznosu od 8.700.000 KM i po kreditu Saudijskog fonda koji se servisira putem Razvojne banke FBiH u iznosu od 483.176 KM.

Odlukom Skupštine od 4. 12. 2013. godine data je saglasnost na zaključenje Ugovora o reprogramu obaveza sa Federalnim ministarstvom finansija po kreditu Međunarodnog monetarnog fonda – III Stand-by aranžman, koji je zaključen 26. 12. 2013. godine. Ugovorom o reprogramu definisan je rok otplate pet godina, uz grejs period od dvije godine, kroz 13 kvartalnih anuiteta u iznosu od 669.231 KM, počevši od 10. 10. 2014. godine do 10. 10. 2017. godine.

U revidiranoj godini Ministarstvo za finansije podnijelo je zahtjev Federalnom ministarstvu finansija za novi reprogram obaveza po kreditu Međunarodnog monetarnog fona – III Stand-by aranžman. U zahtjevu za reprogram obaveza tražena je odgoda otplate obaveza, odnosno grace period od jedne godine. U tom roku izmirile bi se sve dospjele obaveze po osnovu kamata i troškova angažovanja, dok bi se nakon isteka grace perioda u narednih šest godina otplaćivale obaveze po glavnici u 12 jednakih rata u iznosu od 725.000 KM. U dopisu od 17. 3. 2020. godine Federalno ministarstvo finansija dalo je saglasnost na prijedlog reprograma i navedeno je da, prije potpisivanja Ugovora o reprogramu, Skupština treba donijeti odgovarajuću odluku kojom daje saglasnost na reprogram obaveza.

Također, u dopisu je navedeno da obaveze po ovom osnovu uopće nisu servisirane, te da ukupne dospjele obaveze iznose 9.472.439 KM, i to obaveze po glavnici 8.700.000 KM, a obaveze po kamati i troškovima angažovanja sredstava 772.439 KM. Do okončanja revizije Skupština nije donijela odluku o davanju saglasnosti na reprogram obaveza.

Prema prezentiranoj dokumentaciji utvrđili smo da su svi anuiteti pristigli na naplatu, te da Kanton nije izvršio evidentiranje dospjelih obaveza u iznosu od 9.472.439 KM na odgovarajuću poziciju kratkoročnih obaveza, niti ih izmiruje. Zbog toga rashodi i izdaci u navedenom iznosu nisu priznati i iskazani u periodima na koje se odnose, što nije u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Članom 23. Zakona o izvršenju Budžeta utvrđeno je da je plaćanje obaveza iz osnova vanjskog i unutrašnjeg duga Kantona prvo na listi prioriteta izvršavanja Budžeta. Također, članom 52. Zakona utvrđeno je da sve obaveze koje nastanu u skladu sa zakonom kojim se uređuje dug, zaduživanje i garancije u Federaciji čine dug Kantona, imaju jednak status i prioritetna su obaveza Kantona za plaćanje. Međutim, navedene obaveze nisu se izmirivale po dospjeću, zbog čega konstatujemo da izvršavanje Budžeta nije vršeno u skladu s prioritetima utvrđenim Zakonom o izvršenju Budžeta.

Preporuka:

- *dospjele obaveze po dugoročnim kreditima iskazati na odgovarajućim pozicijama kratkoročnih obaveza, rashoda i izdataka, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;*
- *obaveze po osnovu vanjskog duga i transfera korisnicima prava socijalne zaštite izvršavati po prioritetima utvrđenim Zakonom o izvršenju Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.*

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Odlukom Vlade o redovnom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja Kantona na 31. 12. 2020. godine utvrđeno je da se kod svih budžetskih korisnika izvrši redovan popis, u skladu sa Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza za 2020. godinu, koje je donio ministar za finansije.

Upustvom je određen način rada i poslovi koje je potrebno obaviti prilikom popisa, sa rokovima dostave izvještaja pojedinačnih komisija i centralnih popisnih komisija budžetskih korisnika Glavnoj centralnoj popisnoj komisiji do 10. 2. 2021. godine, a da Glavna centralna popisna komisija dostavi Elaborat o izvršenom popisu sredstava, potraživanja i obaveza Vladi na usvajanje do 19. 2. 2021. godine.

Za provođenje popisa, pored Glavne centralne popisne komisije, imenovane su centralne popisne komisije (Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose, Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport i Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice) i pojedinačne popisne komisije (kantonalna ministarstva, uprave, direkcije i agencije i niže potrošačke jedinice).

U vezi sa obavljanjem popisa stalnih sredstava Ministarstvo za finansije je dostavilo popisne liste budžetskim korisnicima za koje vodi knjigovodstvo stalnih sredstava (osim škola, sudova, Centra za socijalni rad i Ministarstva unutrašnjih poslova), kako bi popisne komisije izvršile naturalni popis. Nakon izvršenog popisa, popisne liste su vraćene Ministarstvu za finansije na usaglašavanje prije sačinjavanja pojedinačnih izvještaja o popisu.

Popis potraživanja i obaveza kod većine budžetskih korisnika izvršen je na način da su preuzeta salda iz bruto bilansa. Utvrđili smo na bazi uzorka da su budžetski korisnici izvršili usaglašavanja potraživanja i obaveza putem slanja i potvrđivanja izvoda otvorenih stavki.

Prilikom popisa dugoročnih obaveza popisna komisija Ministarstva za finansije nije konstatovala da su obaveze po osnovu kredita Međunarodnog monetarnog fonda u cijelosti dospjele, niti da obaveze po osnovu kamata i taksi po ovom kreditu u iznosu od 772.439 KM nisu knjigovodstveno evidentirane. Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline nije izvršilo popis neevidentiranih potraživanja u iznosu 160.372 KM, a potraživanja Ministarstva za privredu po osnovu koncesionih naknada za decembar nisu obuhvaćena godišnjim popisom i evidentirana u periodu na koji se odnose.

Glavna centralna popisna komisija Vladi je 24. 2. 2021. godine, s kašnjenjem, dostavila Elaborat o izvršenom popisu, a Vlada ga je usvojila 26. 2. 2021. godine.

Provedeni popis imovine i obaveza i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem nisu izvršeni u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja, kako je predviđeno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 24.333.756 KM, novčane isplate u iznosu od 35.329.444 KM, i negativni novčani tok u iznosu od 1.236.102 KM. Iskazane neto novčane isplate odgovaraju razlici početnog i konačnog stanja gotovine. Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji iskazano je 1.022.760 KM. Od tog iznosa 546.214 KM odnosi se na administrativne i sudske takse i 474.180 KM na uknjiženo založno pravo na date pozajmice pravnim licima „Goral komerc“ d.o.o. Goražde i Robna kuća „Oman“ Goražde.

8. JAVNE NABAVKE

Planom javnih nabavki Vlade od 3. 3. 2020. godine i njegovim izmjenama i dopunama planirana je nabavka roba i usluga procijenjene vrijednosti od 1.497.480 KM.⁴¹ Od tog iznosa na **zajedničke nabavke** odnosi se 1.355.910 KM (osam otvorenih postupaka), a na nabavke Vlade 141.570 KM (dva otvorena i dva direktna postupka).

Pravilnikom o provođenju postupka zajedničke nabavke i osnivanje centralnog nabavnog organa⁴² (u daljem tekstu: Pravilnik) uredjen je način i uslovi organizovanja zajedničkih postupaka javne nabavke za dva ili više ugovornih organa. Prema ovom Pravilniku, zajednička javna nabavka provodi se za standardizirane predmete nabavke, koje su zajednička potreba više ugovornih organa. Uslov za provođenje zajedničkih javnih nabavki je zaključivanje sporazuma dva ili više ugovornih organa, a nakon donošenja odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača, svaki ugovorni organ potpisuje ugovor. Sporazum o provođenju postupka zajedničke javne nabavke zaključen je 2015. godine (u daljem tekstu: Sporazum, a potpisnici su Vlada i 17 budžetskih korisnika. Sporazumne strane su ovlastile Vladu da u njihovo ime i za njihov račun, provede postupak zajedničke nabavke više roba i usluga koji predstavljaju zajedničku i redovnu potrebu svih potpisnika sporazuma. Članom 6. Sporazuma definisano je da svaki potpisnik potpisuje ugovor/okvirni sporazum sa najpovoljnijim ponuđačem, a prema potrebama koje je iskazao na početku postupka zajedničke nabavke.

Revizijom smo utvrđili da nakon provedenog postupka javne nabavke sa odabranim ponuđačem, okvirni sporazum zaključuje Vlada. Ugovorni organi, potpisnici Sporazuma, ne zaključuju okvirne sporazume niti pojedinačne ugovore (izuzev za nabavku lož-ulja) prema potrebama koje su iskazali na početku postupka zajedničke nabavke. Odredbama okvirnog sporazuma, koji je zaključila Vlada Kantona, predviđeno je zaključivanje više pojedinačnih ugovora, u zavisnosti od stvarnih potreba korisnika zajedničke javne nabavke (ugovornih organa). Međutim, data je mogućnost i da naručilac umjesto pojedinačnog ugovora isporučiocu dostavi narudžbenicu.

Zaključivanje okvirnog sporazuma između Vlade i izabranog ponuđača, nakon provedenog postupka zajedničke nabavke, nije u skladu sa članom 4. stav 3. Pravilnika i članom 6. Sporazuma, kojim je propisano da je nakon donošenja odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača, obaveza svakog ugovornog organa potpisivanje ugovora, odnosno okvirnog sporazuma, sa elementima koje je iskazao na početku postupka javne nabavke.

S obzirom na to da ugovorni organi ne potpisuju pojedinačne ugovore, nadzor nad realizacijom zaključenih okvirnih sporazuma nije ureden. **Navedeno nije u skladu sa članom 5. Pravilnika, prema kojem je svaki ugovorni organ, potpisnik sporazuma, odgovoran za praćenje realizacije ugovora.** Ugovorni organi uglavnom prate da li je finansijska vrijednost nabavke u skladu sa odobrenim budžetskim sredstvima, a ne sa zaključenim okvirnim sporazumom. Izostanak adekvatnog praćenja realizacije okvirnih sporazuma iz prethodnog perioda potvrđili smo izvršenim uvidom u realizaciju okvirnog sporazuma za nabavku tonera i kertridža. Naime, na uzorkovanim fakturama, pored artikala iz okvirnog sporazuma, izvršena i nabavka roba koja nisu specificirane u ponudi na osnovu koje je zaključen okvirni sporazum.

Vlada je 25. 9. 2020. godine imenovala Komisiju za zajedničke nabavke roba i usluga i donijela Odluku o pokretanju postupka zajedničke nabavke za tečna goriva za službena motorna vozila, lož-ulje, drveni pelet, materijal za IT opremu, kancelarijski materijal, usluge osiguranja zaposlenika, službenih

⁴¹ Svi iznosi su sa iskazani sa PDV-om

⁴² „Sl. glasnik BiH“, br. 55/15

motornih vozila i imovine, usluge popravka i održavanja voznog parka i štamparske usluge. Okončano je pet postupaka zaključivanjem okvirnih sporazuma na period od dvije godine u ukupnoj vrijednosti od 534.030 KM, sa početkom primjene u 2021. godini, a jedan postupak je poništen jer nije dostavljena ni jedna ponuda u zahtijevanom roku. Kod dva postupka uložene su žalbe na Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača, a nakon rješavanja Ureda za razmatranje žalbi BiH, žalbe su uvažene i predmeti vraćeni ugovornom organu na ponovno postupanje.

Ugovorni organi ne potpisuju pojedinačne ugovore, odnosno okvirne sporazume, niti prate realizaciju okvirnih sporazuma. Zbog toga se postupci zajedničkih nabavki u Kantonu ne provode u skladu s odredbama Pravilnika o provođenju postupka zajedničke nabavke i osnivanje centralnog nabavnog organa i zaključenog Sporazuma o provođenju postupka zajedničke javne nabavke.

Planom nabavki Direkcije za ceste planirano je provođenje šest postupaka procijenjene vrijednosti 682.683 KM, a njegovim izmjenama i dopunama 17 postupaka procijenjene vrijednosti od 2.449.399 KM, i to: 11 otvorenih, dva konkurentska postupka i četiri direktna sporazuma. Prema dostavljenim podacima, provedeno je sedam otvorenih, jedan konkurentski postupak i četiri direktna sporazuma, pri čemu su zaključeni ugovori u vrijednosti od 1.985.780 KM. Uvidom u uzorak (tri otvorena, jedan konkurentski i dva direktna postupka) utvrđeno je:

- Konkurentski i otvoreni postupci nisu pokrenuti odlukom ugovornog organa, nego odlukama Vlade o davanju saglasnosti za pokretanje postupka, što nije u skladu sa članom 18. Zakona o javnim nabavkama (dalje: Zakon).⁴³ Ugovorni organ, prema članu 18. Zakona, pokreće postupak javne nabavke, donošenjem odluke ili rješenja. Prije pokretanja postupka i donošenja odluke o nabavci, rukovodioci budžetskih korisnika su, prema članu 39. Zakona o izvršenju Budžeta, u obavezi prethodno pribaviti saglasnost Vlade ukoliko se radi o nabavci čija je vrijednost veća od 500 KM.
- Kao ugovorni organ, Direkcija za ceste nije postupila u skladu sa članovima 74. i 75. Zakona jer nije objavljivala Obavještenja o dodjeli ugovora, niti je dostavljala Agenciji za javne nabavke BiH izvještaje o postupku javne nabavke.
- Nakon provedenog otvorenog postupka za izvođenje radova na redovnom (zimskom i ljetnom) održavanju regionalnog puta R 448 Potkozara – Goražde – Hrenovica za 2019/2020. sa odabranim ponuđačem zaključena su dva ugovora ukupne vrijednosti 227.801 KM, što je za 47.176 KM više od procijenjene vrijednosti javne nabavke. Prema tenderskoj dokumentaciji, kriterij za dodjelu ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda, a kriteriji za ocjenu ponude su: cijena ponude (75%), garancija (15%) i rok plaćanja (10%). Tenderskom dokumentacijom nije jasno određeno na što se odnosi kriterij garancija. Komisija je ocjenu ponuda izvršila na osnovu kriterija cijene i roka plaćanja, dok kriterij garancija nije primjenila. S obzirom na to da nisu razmatrali svi kriteriji, ocjena ponuda, nije izvršena u skladu sa članom 65. Zakona, prema kojem se ocjena pristiglih ponuda vrši na osnovu kriterija utvrđenih u tenderskoj dokumentaciji. Revizijom smo utvrdili da tenderska dokumentacija ne sadrži podatke o dužini puta koji je predmet održavanja. Predmjerom i predračunom radova na osnovu kojih je ponuđena cijena radova traže se jedinične cijene po vrsti usluge u okviru ljetnog odnosno zimskog održavanja, a ne ukupna vrijednost traženih radova. Na ovakav način sačinjena tenderska dokumentacija ne sadrži sve potrebne podatke kako bi potencijalni ponuđači izradili kvalitetnu ponudu, odnosno da bi se proces nabavke proveo na stvarno konkurentskoj osnovi. Zbog navedenog, konstatujemo da tenderska dokumentacija ne sadrži sve elemente potrebne za sačinjavanje ponude propisane članom 53. Zakona. Postupak javne nabavke pokrenut je u novembru 2019. godine, dakle nepravovremeno jer traženi radovi se trebaju početi izvršavati 15. novembra. Nakon izbora ponuđača jedan od ponuđača uložio je žalbu, koju je Ured za razmatranje žalbi BH odbio kao neosnovanu, rješenjem od 16. 1. 2020. godine. Ugovor za radove zimskog održavanja za period 15. 11. 2019. - 15. 3. 2020. godine sa odabranim ponuđačem Okac d.o.o. Goražde zaključen je tek u augustu 2020. godine u vrijednosti od 128.000 KM. Ugovorom su ugovoreni već izvršeni radovi, s obzirom na to da je u okončanoj situaciji koja

⁴³ „Sl. glasnik BiH“ br. 39/14

je prilog fakture navedeno da su radovi izvršeni zaključno sa 15. 3. 2020. godine. Dakle, odabrani ponuđač izveo je radove na zimskom održavanju prije nego što je ugovorni organ okončao postupak zaključivanjem ugovora u skladu sa članom 69. stav 1. tačka a) Zakona. **Ugovorni organ nije pravovremeno pokrenuo postupak nabavke jer se radovi na zimskom održavanju ugovaraju od 15. 11., a obavještenje o javnoj nabavci objavljeno je na portalu javnih nabavki tek 8. 11. 2019. godine.**

Tenderska dokumentacija ne sadrži sve elemente potrebne za sačinjavanje ponude propisane članom 53. Zakona, a ocjena ponuda nije izvršena u skladu sa zahtjevima tenderske dokumentacije. Radove zimskog održavanja cesta u vrijednosti od 128.000 KM odabrani izvođač je izveo prije nego što je ugovorni organ s njim zaključio ugovor nakon provedenog postupka javne nabavke. Imajući u vidu sve navedeno, ugovorni organ ovaj postupak nabavke nije proveo u skladu sa odredbama Zakona.

- Postupak nabavke vase za kontrolu osovinskog opterećenja ukupne dopuštene mase i dimenzije vozila na javnim cestama proveden je putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Tendersku dokumentaciju preuzele je 13 ponuđača, a pristigle su četiri ponude sve sa istom ponuđenom cijenom od 48.555 KM, koliko je iznosila procijenjena vrijednost nabavke. Pregledom ponuda, komisija je konstatovala da samo jedna ponuda ispunjava sve uslove tražene tenderskom dokumentacijom. Uvidom u zapisnik komisije nismo se uvjerili da je izvršila ocjenu ponuda, u dijelu koji se odnosi na zahtijevane tehničke karakteristike vase, a što je neophodan element Zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda shodno članu 18. stav 1. tačka t) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda. U zapisniku, pored razloga neprihvaćanja ostalih pristiglih ponuda, samo je konstatovano da ponuda izabranog dobavljača ispunjava sve uslove tražene tenderskom dokumentacijom. Uvidom u izabranu ponudu utvrdili smo odstupanja u mjernim površinama u odnosu na tehničke zahtjeve (traženo 750 x 561 mm, dostavljeno 700 x 561 mm), zbog čega ne možemo potvrditi da je ocjena ponuda izvršena u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima. Ugovor je zaključen sa izabranim ponuđačem DMV d.o.o. Bijeljina i vaga je isporučena u ugovorenom roku. Utvrdili smo da podaci sa fakture ne odgovaraju tehničkim zahtjevima iz prihvaćene ponude u dijelu koji se odnosi kapacitet vase (u ponudi max 12.500 kg/5 kg, a fakturisano 15.000/5 kg). Uvidom u deklaraciju vase i garanciju dostavljenu uz isporučeni proizvod utvrdili smo da je isporučena vaga kapaciteta 12.500 kg/5 kg ali drugog tipa u odnosu na ponudu. **Komisija nije izvršila ocjenu ponude u dijelu tehničkih karakteristika, zbog čega nije postupila u skladu sa članom 18. stav 1. tačka t) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda. Podaci sa fakture o isporučenoj vagi ne odgovaraju podacima sa ponude, a uvidom u deklaraciju utvrđeno je da je isporučen drugi tip vase u odnosu na ponuđeni. Zbog svega navedenog ne možemo potvrditi da je postupak nabavke proveden i isporuka izvršena u skladu sa Zakonom.**

Direkcija za ceste ne primjenjuje dosljedno Zakon o javnim nabavkama i njegove provedbene akte u dijelu donošenja odluke o pokretanju postupka, sačinjavanja tenderske dokumentacije, ocjenjivanja ponuda i obaveza ugovornog organa nakon završenog postupka javnih nabavki. Također, radovi zimskog održavanja ceste u iznosu od 128.000 KM izvedeni su prije nego što je Direkcija za ceste zaključila ugovor s izabranim ponuđačem. Zbog toga je nabavka radova zimskog održavanja u iznosu od 128.000 KM izvršena bez provedenog postupka, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Ministarstvo za finansije, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH, plaća obaveze svih budžetskih korisnika Kantona. Članom 18. stav 3. Zakona o trezoru u FBiH utvrđeno je da se odabir banke za otvaranje računa za investiranje, transakcijskih računa i dobivanje ostalih usluga poslovnih banaka potrebnih za poslovanje trezora i JRT-a vrši u skladu s propisima kojima se uređuju javne nabavke.

Revizijom smo utvrdili da se platni promet Kantona obavlja putem depozitnog računa otvorenog kod NLB Banke d.d. Sarajevo i 11 transakcijskih računa otvorenih kod NLB Banke d.d. Sarajevo i Privredne Banke Sarajevo d.d. Sarajevo. „Ugovor o vršenju usluga depozitne i transakcijske banke Trezora“ zaključen je 2004. godine sa tada CBS Bankom d.d. Sarajevo prema zakonskim propisima koji

su tada bili na snazi. Ugovori za otvaranje i vođenju ostalih transakcijskih računa zaključeni su narednih godina (2007-2020) bez provođenja postupka javne nabavke. Svi ugovori su zaključeni na neodređen period.

Zaključivanjem ugovora o pružanju finansijskih/bankarskih i drugih usluga na neodređeni period preuzimaju se obaveze na teret budžeta budućih perioda, iako se Dokumentom okvirnog budžeta planiraju okvirne vrijednosti rashoda i izdataka za samo tri godine.

Ministarstvo za finansije nije provedeo postupak javne nabavke finansijskih/bankarskih usluga za potrebe Kantona, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama i Zakona o trezoru u FBiH.

Preporuke:

- *potrebno je da ugovorni organi zaključuju ugovore/okvirne sporazume nakon provedenih postupaka zajedničkih nabavki i da prate njihovu realizaciju, u skladu s odredbama Pravilnika o provođenju postupka zajedničke nabavke i osnivanje centralnog nabavnog organa i zaključenog Sporazuma između Vlade i ugovornih organa;*
- *Direkcija za ceste treba da donosi odluke o pokretanju postupaka, sačinjava tendersku dokumentaciju, ocjenjuje ponude i izvještava o provedenim postupcima javnih nabavki, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama;*
- *potrebno je da Ministarstvo za finansije provede postupak javne nabavke finansijskih/bankarskih usluga u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema Izvještaju o radu Kantonalnog pravobranilaštva, u postupku je bilo 369 predmeta primljenih u 2020. godini i prenesenih iz ranijih godina, od kojih je u 2020. godini riješeno 214. Od ukupnog broja predmeta u radu, najveći se odnosi na izvršne predmete (128). U fazi rješavanja su i tužbe iz imovinskopravnih odnosa (1.000.000 KM), dužničko-povjerilačkih odnosa (427.977 KM) i iz radnih odnosa (6.650 KM). Vanparnični postupak protiv Kantona u vrijednosti od 1.000.000 KM pokrenuo je predlagač „Bazna Hemija“ d.d. Vitkovići radi diobe nepokretnosti u suvlasništvu. Tužbe iz dužničko-povjerilačkih odnosa podnesene su protiv Javne ustanove Centar za socijalni rad Kantona radi neizmirenih obaveza prema Javnoj ustanovi Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica Drin Fojnica i Javnoj ustanovi Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo za finansije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je nakon ostavljenog roka dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji Kantona za 2020. godinu, u kojem je navedeno da nemaju primjedbi i komentara na Nacrt.

**Koordinatorica rada Sektora
za finansijsku reviziju**

Amela Muhalilović

Tim za reviziju

Aida Nurkić – voditeljica tima

Amira Muhić – članica tima

V PRILOG: KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu						
Naziv institucije: Bosansko-podrinjski kanton Goražde						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I PRIHODI (od 1 do 16)	42.206.066	36.788.448	37.599.053	(5.417.618)	87	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	28.067.681	28.696.320	31.453.982	628.639	102	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	1.164.596	1.732.387	1.644.197	567.791	149	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	439	1.277	1.304	838	291	
Porezi na dobit preduzeća	1.164.157	1.731.110	1.642.893	566.953	149	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0	
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	1.700	1.000	2.124	(700)	56	
4. Porez na imovinu	404.663	367.426	480.078	(37.237)	91	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	40	17	0	(23)	43	
6. Porez na dohodak	2.493.268	3.520.209	3.600.814	1.026.941	141	
7. Prihodi od indirektnih poreza	24.003.280	23.075.268	25.726.681	(928.012)	96	
8. Ostali porezi	134	13	88	(121)	10	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	4.371.231	2.936.990	2.367.011	(1.434.241)	67	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	284.379	67.203	158.774	(217.176)	24	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	49.521	45.107	54.287	(4.414)	91	
Ostali prihodi od imovine	192.214	8.989	53.539	(183.225)	5	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	15	0	15	0	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0	
Prihodi od privatizacije	42.644	13.092	50.948	(29.552)	31	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0	
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	3.841.140	2.569.808	1.848.754	(1.271.332)	67	
Administrativne takse	128.536	146.993	148.721	18.457	114	
Sudske takse	142.188	131.335	261.656	(10.853)	92	
Komunalne naknade i takse	0	300	10	300	0	
Ostale budžetske naknade i takse	1.576.083	1.317.563	107.795	(258.520)	84	
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	1.438.665	386.631	579.686	(1.052.034)	27	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	299.874	339.517	527.444	39.643	113	
Neplanirane update – prihodi	255.794	247.469	223.442	(8.325)	97	
Novčane kazne	245.528	299.704	358.526	54.176	122	
Drugi tekući prihodi	184	275	957	91	149	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	9.767.154	5.155.138	3.778.060	(4.612.016)	53	
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0	
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	9.594.154	4.995.138	3.778.060	(4.599.016)	52	
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0	
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	173.000	160.000	0	(13.000)	92	
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0	
16. Donacije	0	0	0	0	0	

II RASHODI (od 1 do 7)		39.029.024	35.381.676	34.452.737	(3.647.348)	91
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	20.337.594	19.557.057	19.007.213	(780.537)	96
	Bruto plaće i naknade plaća	17.653.265	17.055.513	16.640.596	(597.752)	97
	Naknade troškova zaposlenih	2.684.329	2.501.544	2.366.617	(182.785)	93
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	2.099.037	2.012.549	1.969.671	(86.488)	96
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	4.036.977	2.912.557	2.869.098	(1.124.420)	72
	Putni troškovi	77.757	13.844	48.936	(63.913)	18
	Izdaci za energiju	509.200	452.697	491.277	(56.503)	89
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	344.670	264.557	296.050	(80.113)	77
	Nabavka materijala i sitnog inventara	452.233	299.139	275.377	(153.094)	66
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	174.000	114.433	124.331	(59.567)	66
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	36.000	22.198	41.075	(13.802)	62
	Izdaci za tekuće održavanje	813.348	558.177	288.380	(255.171)	69
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	136.250	102.789	112.052	(33.461)	75
	Ugovorene i druge posebne usluge	1.493.519	1.084.723	1.191.620	(408.796)	73
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	11.401.416	10.568.327	9.993.637	(833.089)	93
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	2.725.559	2.133.478	1.834.779	(592.081)	78
	Tekući transferi pojedincima	6.651.200	6.506.149	6.562.688	(145.051)	98
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	884.000	878.533	913.312	(5.467)	99
	Subvencije javnim preduzećima	9.657	0	16.000	(9.657)	0
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	981.000	965.586	548.483	(15.414)	98
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	150.000	84.581	118.375	(65.419)	56
5.	Kapitalni transferi	1.075.000	310.000	579.627	(765.000)	29
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	675.000	310.000	385.350	(365.000)	46
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	115.500	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	400.000	0	79.277	(400.000)	0
6.	Izdaci za kamate	50.000	21.186	33.491	(28.814)	42
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	45.000	18.408	28.895	(26.592)	41
	Kamate na domaće pozajmljivanje	5.000	2.778	4.596	(2.222)	56
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva	29.000			(29.000)	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	3.177.042	1.406.772	3.146.316	(1.770.270)	44
III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA						
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	13.748	0	13.748	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	13.748	0	13.748	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	3.034.942	1.836.290	745.747	(1.198.652)	61
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabavka građevina	221.500	1.406	231.134	(220.094)	1
	Nabavka opreme	624.065	296.092	208.150	(327.973)	47
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	30.000	4.441	0	(25.559)	15
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	266.456	135.249	2.469	(131.207)	51
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	1.892.921	1.399.102	303.994	(493.819)	74
	NETO NABAJAVA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	3.034.942	1.822.542	745.747	(493.819)	74
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tkući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	142.100	(415.770)	2.400.569	(557.870)	293
IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI						

1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	363.000	347.781	350.399	(15.219)	96
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	363.000	347.781	350.399	(15.219)	96
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	(363.000)	(347.781)	(350.399)	15.219	96
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	(220.900)	(763.551)	2.050.170	(542.651)	346

Rukovodstvo je konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu odobrilo 11. 3. 2021. godine.

**Ministar za finansije
Esad Kanlić**

Konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine			
Naziv institucije: Bosansko-podrinjski kanton Goražde			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	4.081.707	5.412.243	75
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	3.849.612	5.085.377	76
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	165.685	145.475	114
4. Kratkoročni plasmani	66.411	101.391	66
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	80.000	0
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	38.095.163	38.205.351	100
9. Stalna sredstva	55.882.561	54.988.355	102
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	17.893.597	16.891.981	106
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	37.988.964	38.096.374	100
12. Dugoročni plasmani	100.000	100.000	100
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	100.000	100.000	100
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	6.199	8.977	69
UKUPNO AKTIVA (A+B)	42.176.870	43.617.594	97
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	10.741.490	11.208.762	96
19. Kratkoročne tekuće obaveze	5.800.440	5.000.686	116
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	177.171	2.589	6843
22. Obaveze prema zaposlenicima	1.911.083	1.815.904	105
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	80.000	0
24. Kratkoročna razgraničenja	2.852.796	4.309.583	66
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	9.240.700	9.788.932	94
25. Dugoročni krediti i zajmovi	9.183.176	9.718.494	95
26. Ostale dugoročne obaveze	57.524	70.438	82
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	22.194.680	22.619.900	98
28. Izvori stalnih sredstava	28.754.462	28.316.419	102
29. Ostali izvori sredstava	100.000	100.000	100
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	6.659.782	5.796.519	115
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	42.176.870	43.617.594	97

Rukovodstvo je konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine odobrilo 11. 3. 2021. godine.

**Ministar za finansije
Esad Kanlić**

Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine		
Naziv institucije: Bosansko-podrinjski kanton Goražde		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
I NOVČANI PRIMICI		
1	Prihodi (od 2 do 6)	35.315.696
2	Prihodi od poreza	27.662.541
3	Neporezni prihodi	2.614.885
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	5.027.983
5	Kapitalni transferi	10.000
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	287
7	Kapitalni primici i transferi (8)	13.748
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	13.748
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	35.329.444
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	34.381.475
16	Plaća i naknade troškova zaposlenih	18.926.716
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	1.998.956
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	2.494.992
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	10.447.939
20	Kapitalni transferi	470.350
21	Izdaci za kamate	42.522
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	1.836.290
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.836.290
24	Finansiranje (25 + 26)	347.781
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	347.781
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	36.565.546
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	(1.236.102)
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	5.078.588
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	3.842.486

Rukovodstvo je konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine odobrilo 11. 3. 2021. godine.

Ministar za finansije
Esad Kanlić